

Драгиша Вилотић
Мирослав Планчак

Машине за обраду деформисањем
КРИВАЈНЕ ПРЕСЕ
(CRANK PRESSES)

4 KRIVAJNE PRESE ZA OBRADU LIMA

- U krivajne prese za obradu lima spadaju:
  - Univerzalne prese
  - Prese - makaze za razdvajanje
  - Prese za savijanje
  - Prese za duboko izvlačejne
  - Prese za utiskivanje i reljefno oblikovanje
  - Prese za oblikovanje višepozicionim alatom
  - Višepozicione prese
  - Prese za oblikovanje velikih delova

4.1 Univerzalne krivajne prese

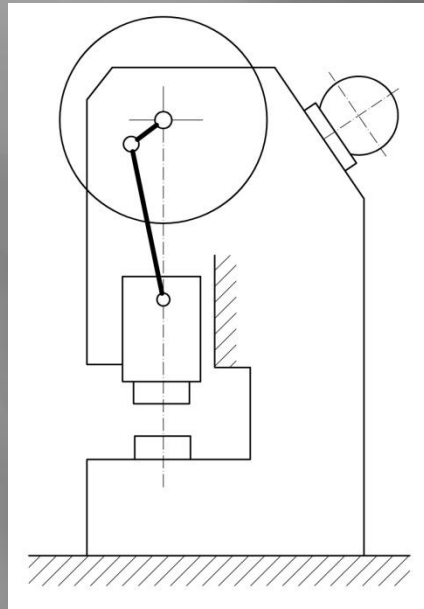
- ▣ Univerzalne krivajne prese se mogu podeliti u dve grupe:
  1. Prese sa otvorenom nosećom strukturom
  2. Prese sa zatvorenom nosećom strukturom

4.1 Univerzalne krivajne prese

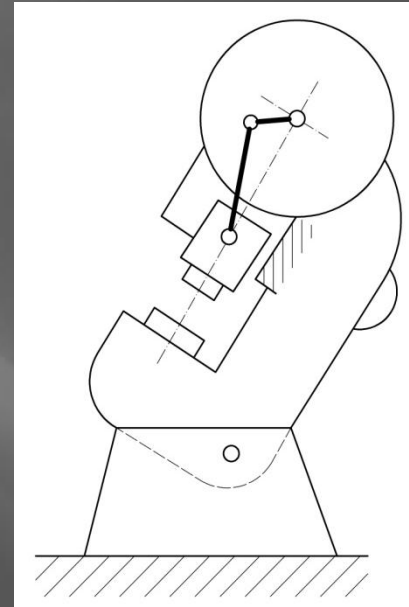
➤ Prese sa otvorenom nosećom strukturoom se dele na osnovu:

- **Položaja noseće strukture**
  - Vertikalne
  - Nagnute
- **Položaja stola**
  - Prese sa nepokretnim stolom
  - Prese sa stolom podesivim po visini

4.1 Univerzalne krivajne prese

a)

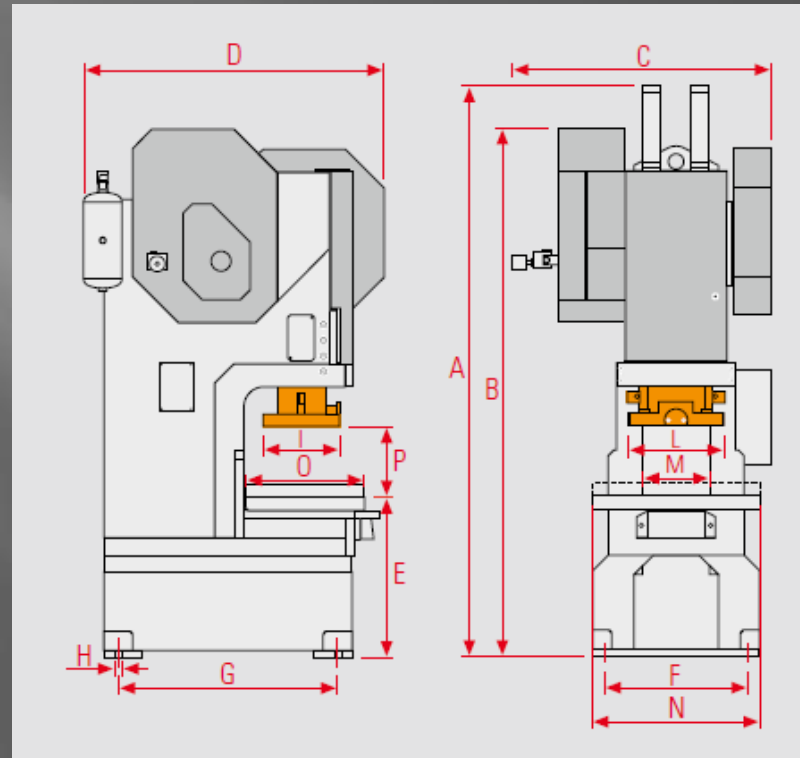
b)

Slika 4.1 Položaj noseće strukture prese
a) vertikalna presa, b) nagnuta presa

4.1 Univerzalne krivajne prese

a)

b)

Slika 4.2 Univerzalna ekscentarska presa sa otvorenom nosećom strukturom, *Beutler Nova*, Švajcarska [64]

a) izgled prese, b) dimenzije prese

4.2 Prese za razdvajanje lima

- U prese za razdvajanje lima spadaju:
  - prese za razdvajanje sa višepozicionim alatima;
  - prese za fino razdvajanje (FRP);
  - prese za razdvajanje sa donjim pogonom;
  - prese za isecanje pripremaka;
  - brzohode prese;
  - prese za isecanje dinamo limova;
  - prese za perforiranje lima;
  - mašine za razdvajanje lima seckanjem;
  - makaze.

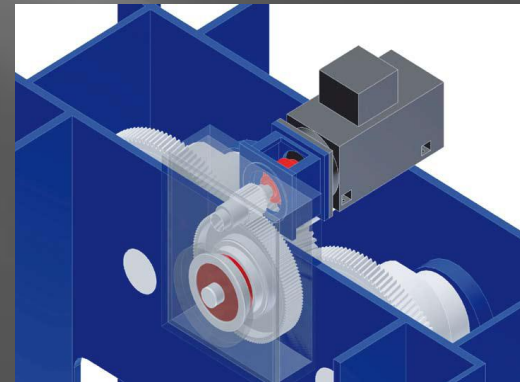
4.2.1 Prese za razdvajanje lima višepozicionim alatima

a)

b)

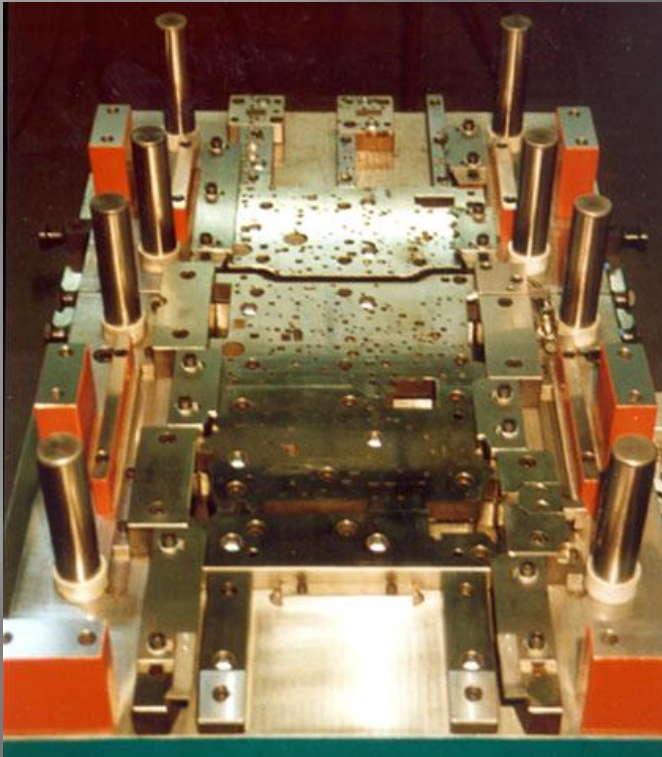

c)

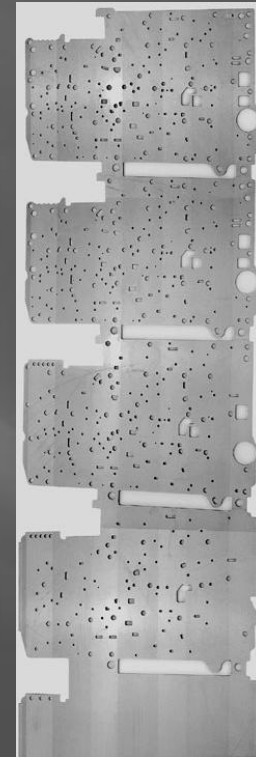
Slika 4.3 Ekscentarska presa sa višepozicionom alatima, *Beutler*, tip *NAD-3000* [55, 64],
a) presa, b) kontrolna tabla, c) servo pogon

4.2.1 Prese za razdvajanje lima višepozicionim alatima

a)

b)

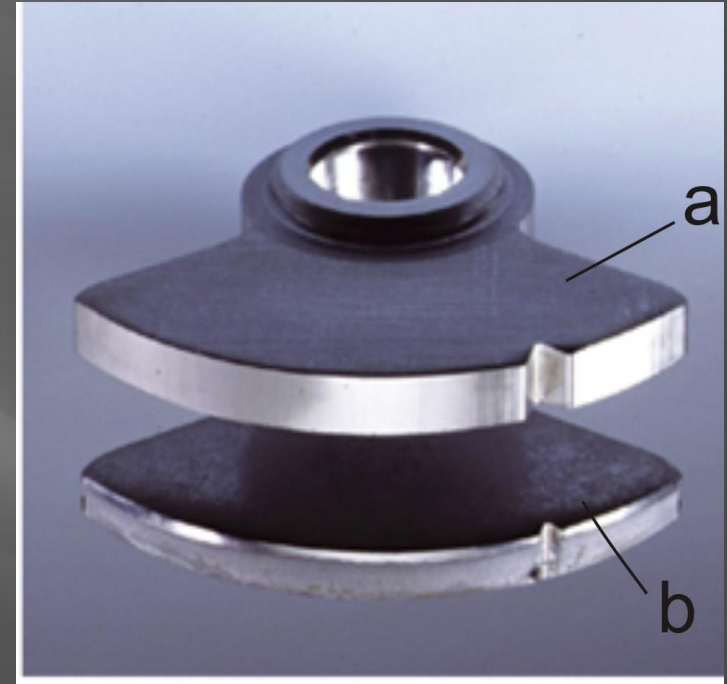
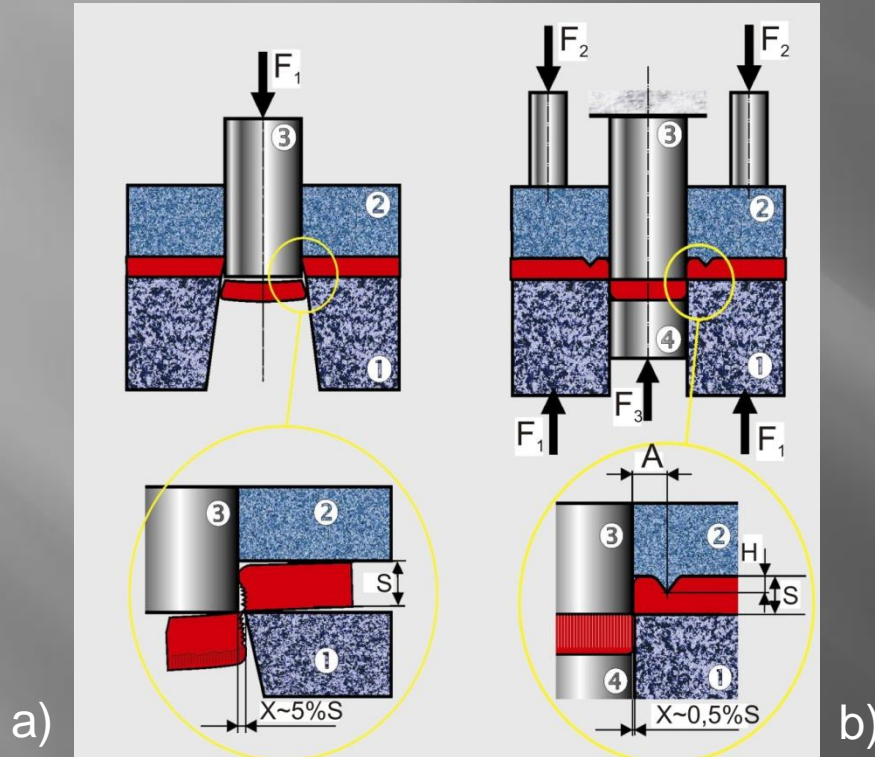
Slika 4.4 Razdvajanje višepozicionim alatom
a) višepozicioni alat, b) faze razdvajanja

4.2.2 Prese za fino razdvajanje

Slika 4.5 Delovi automatskog menjača automobila izrađeni FRP tehnologijom, *Feintool* [48, 66]

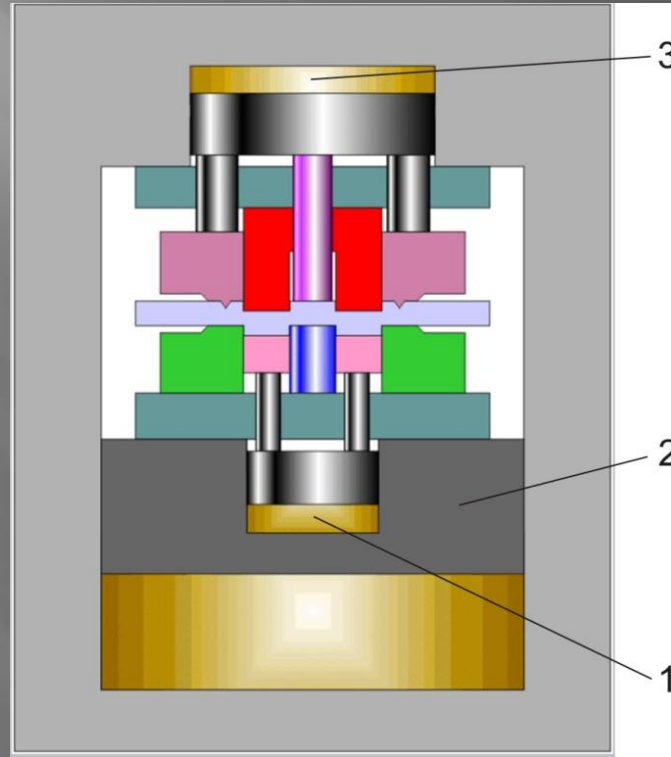
4.2.2 Prese za fino razdvajanje

Slika 4.7 Delovi izrađeni razdvajanjem [66]
a) fino razdvajanje
b) klasično razdvajanje

Slika 4.6 Razdvajanje materijala [66]
a) klasično razdvajanje, b) fino razdvajanje,
1-matrica, 2-vodeća ploča (konturni zub),
3-probojac, 4-izbacivač (protivžig),
 F_1 -sila probijanja, F_2 -sila konturnog zuba,
 F_3 -protiv sila

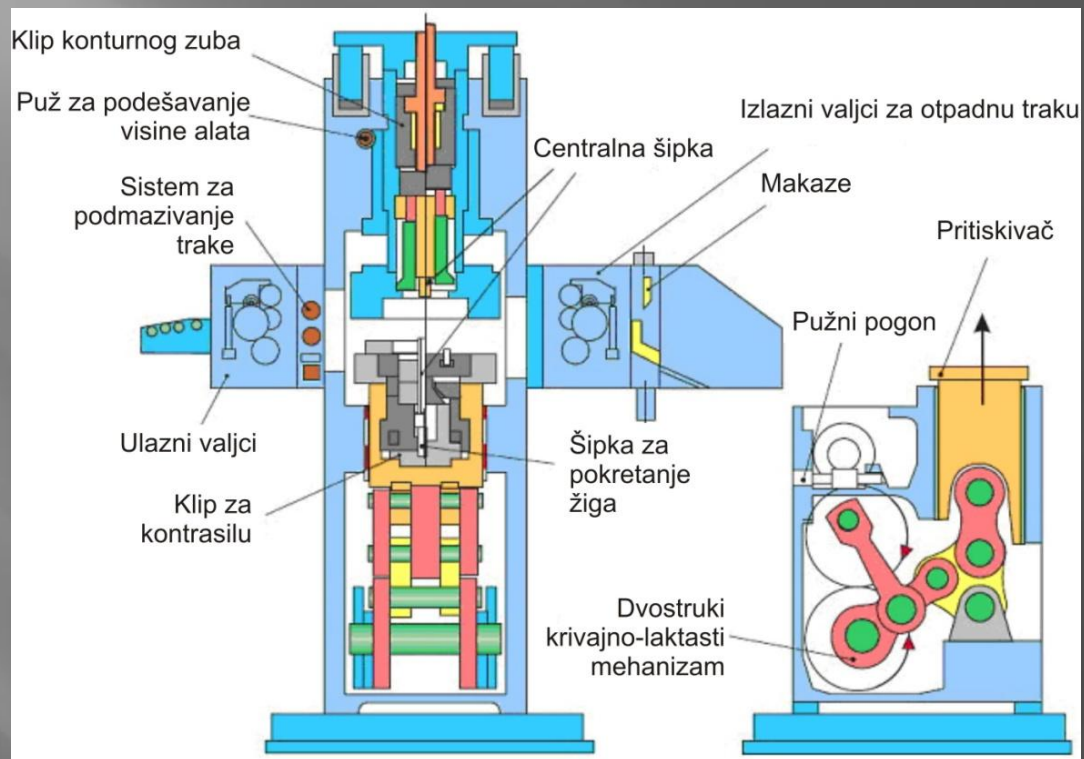
4.2.2 Prese za fino razdvajanje

Slika 4.9 Princip rada prese za FRP, *Feintool* [66]

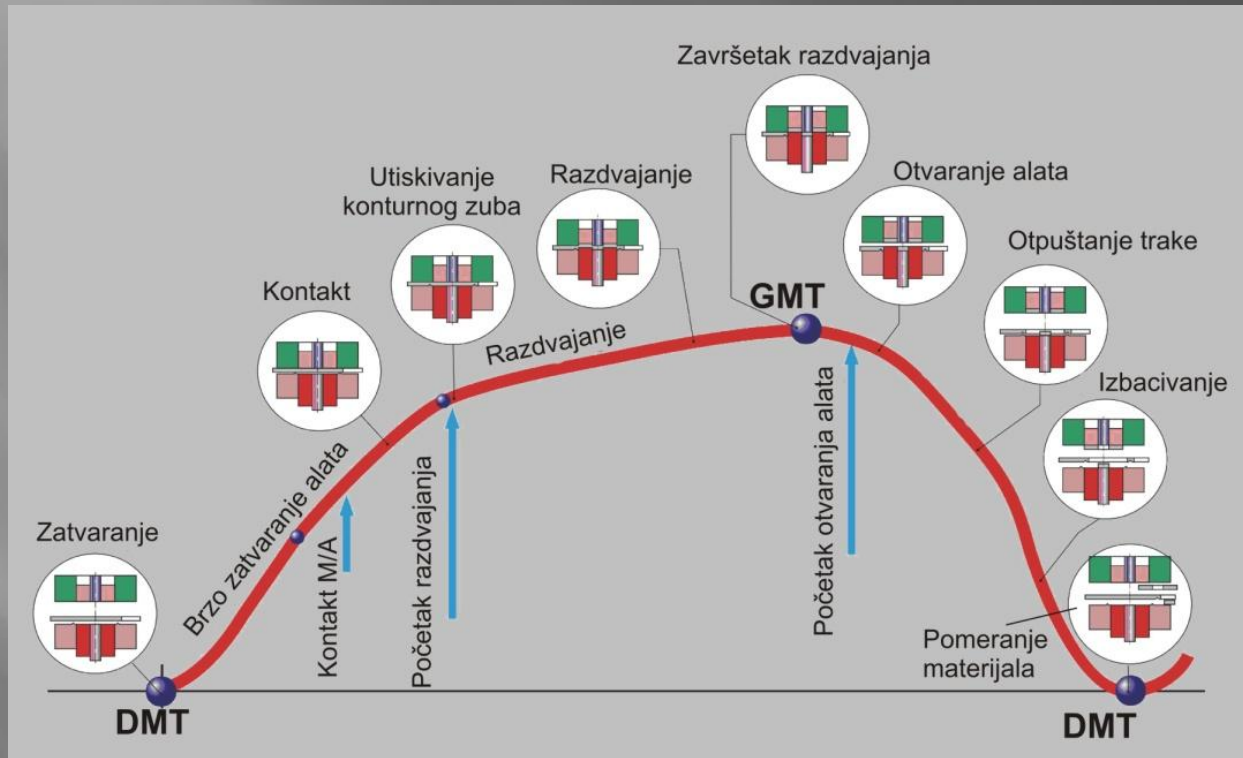
- 1 – mehanički pogon stola,
- 2 – hidraulični pogon protivžiga,
- 3 – hidraulični pogon konturnog zuba

4.2.2 Prese za fino razdvajanje

Slika 4.10 Šema mašine za fino razdvajanje presovanjem [66]

4.2.2 Prese za fino razdvajanje

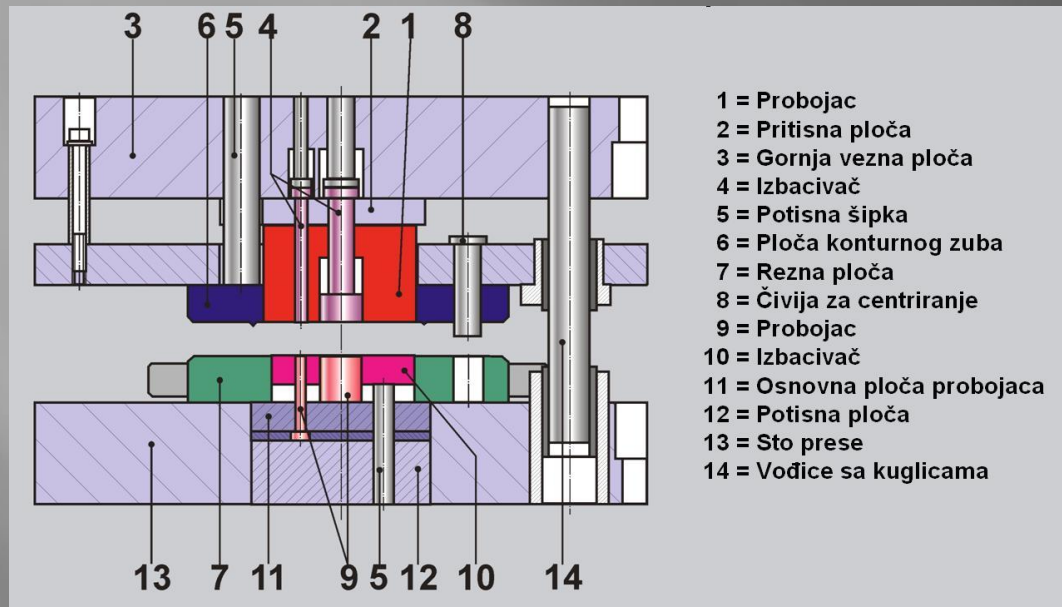
Slika 4.11 Dijagram hoda pritiskivača prese za fino razdvajanje [66]

4.2.2 Prese za fino razdvajanje

Slika 4.11 Mehanička presa za FRP, *Feintool MFA 1600* [66]

4.2.2 Prese za fino razdvajanje

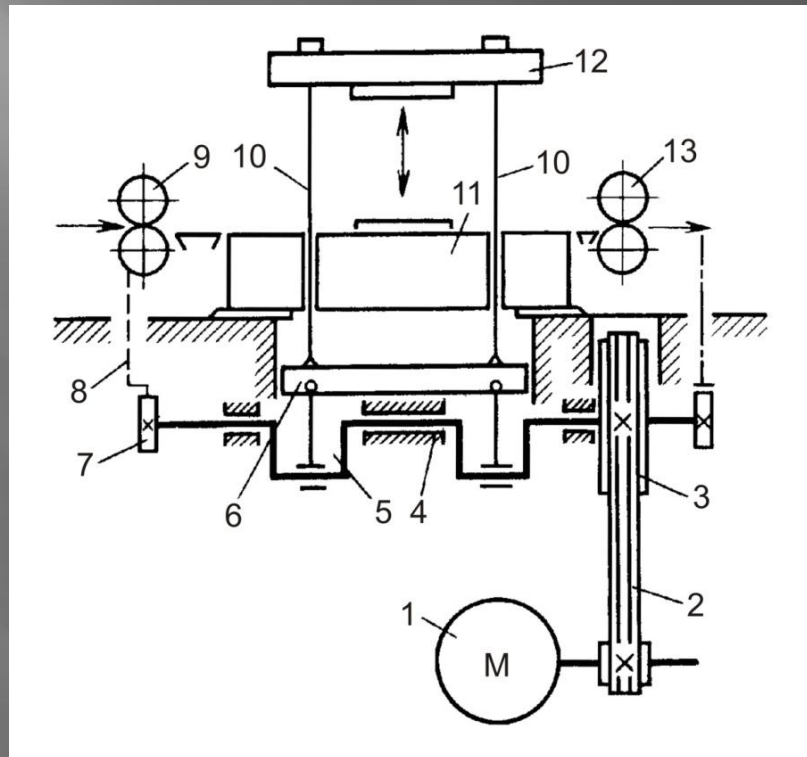
Slika 4.12 Alat za FRP sa nepokretnim žigom,
Feintool [66]

Slika 4.13 Dvopozicioni alat za FRP,
Feintool [66]

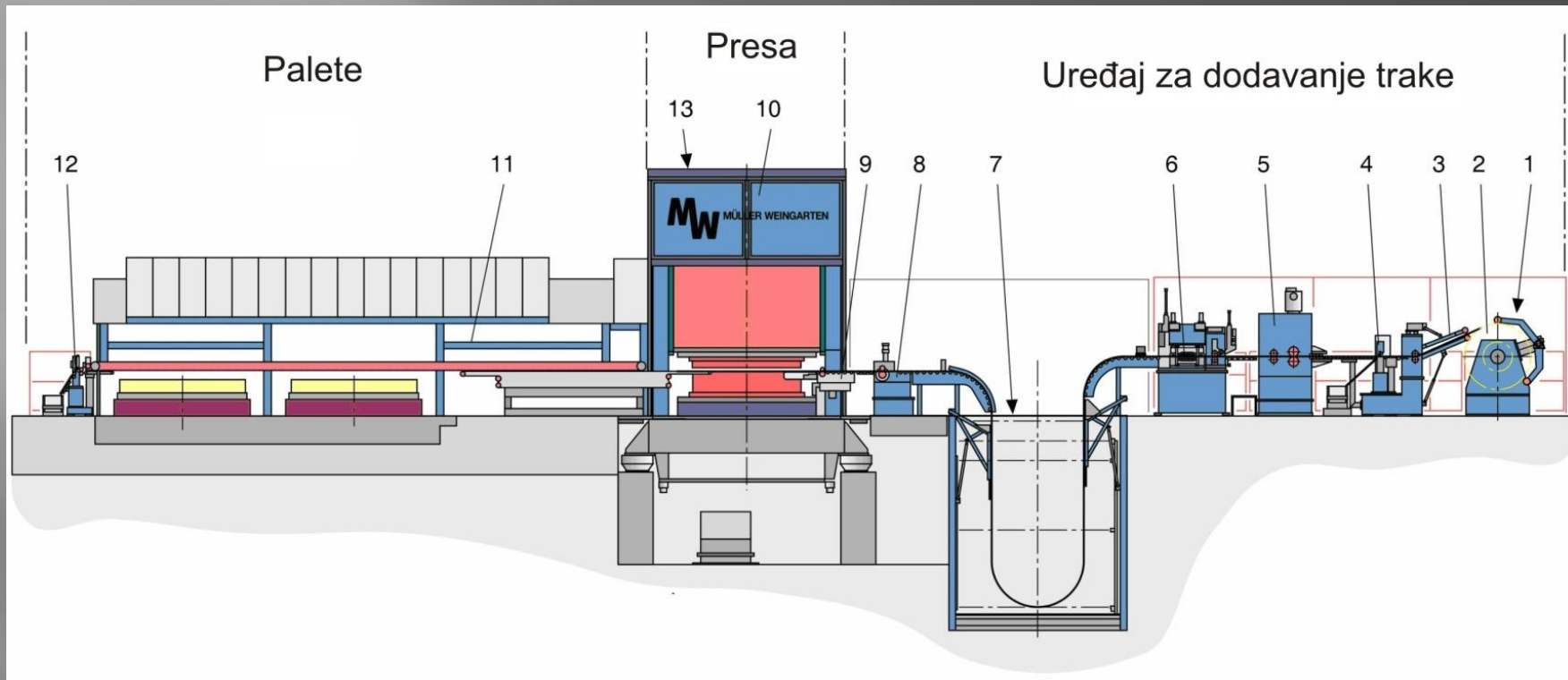
4.2.3 Presa za razdvajanje sa donjim pogonom

Slika 4.14 Šema automatske prese sa donjim pogonom [24]

1 – motor, 2 – kaišni prenosnik, 3 – spojnica, 4 – krivajno vratilo, 5 – krivaja, 6 – pogonska ploča, 7 – bregasta ploča, 8 – poluge, 9 – ulazni valjci, 10 – stub, 11 – sto, 12 – traverza, 13 – izlazni valjci

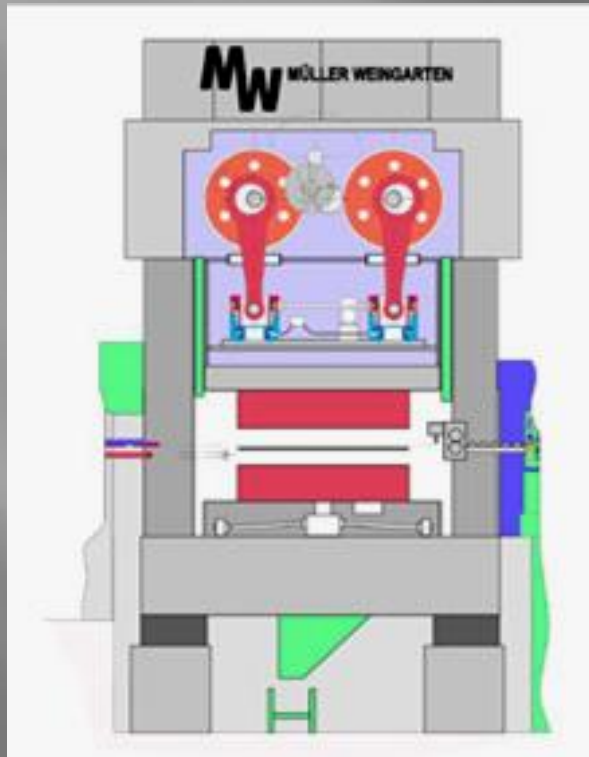
4.2.4 Prese za isecanje pripremaka

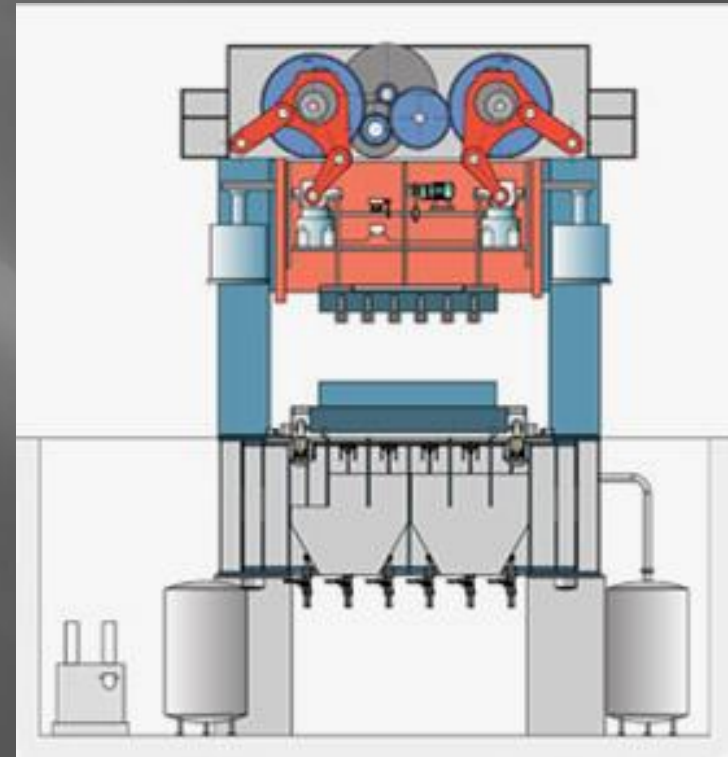
Slika 4.15 Linija za isecanje pripremaka, Müller Weingarten [58]

1 – pripremna pozicija za namotani lim, 2 – odmotač trake, 3 – uređaj za uvlačenje lima, 4 – makaze za odsecanje trake I, 5 – mašina za pranje lima, 6 – mašina za ispravljanje lima, 7 – akumulaciona petlja, 8 – dodavač, 9 – valjci za dodavanje, 10 – presa, 11 – uzdužna paleta, 12 – makaze za odsecanje trake II, 13 – bočna paleta

4.2.4 Prese za isecanje pripremaka

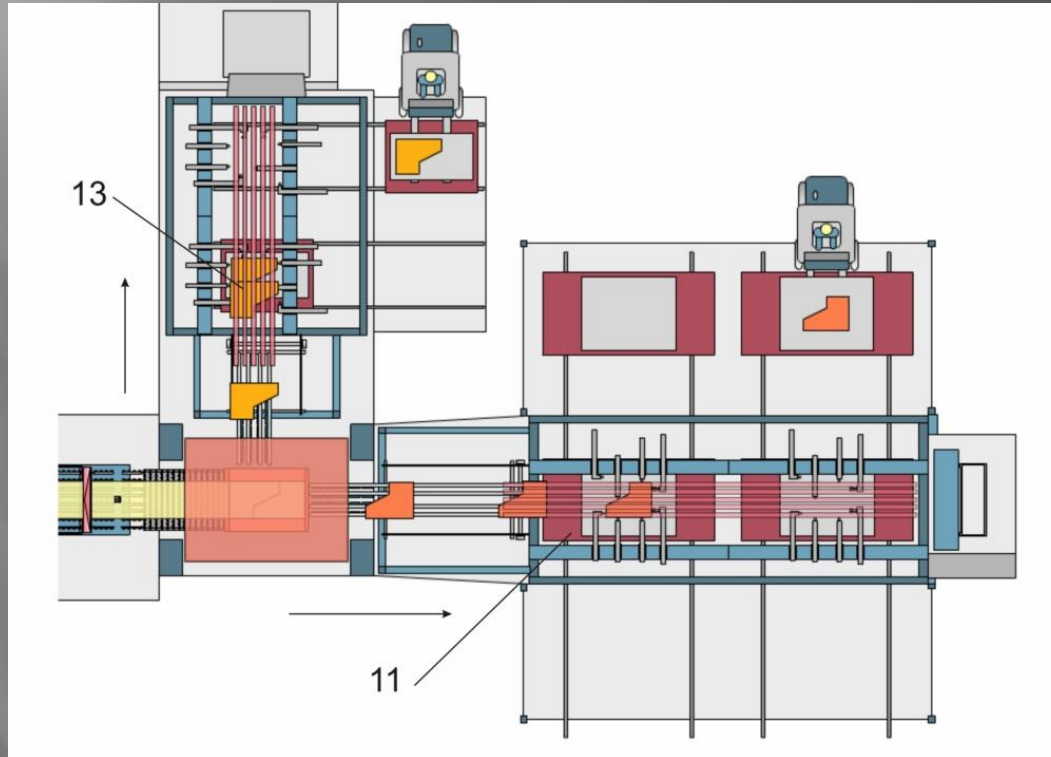
a)

b)

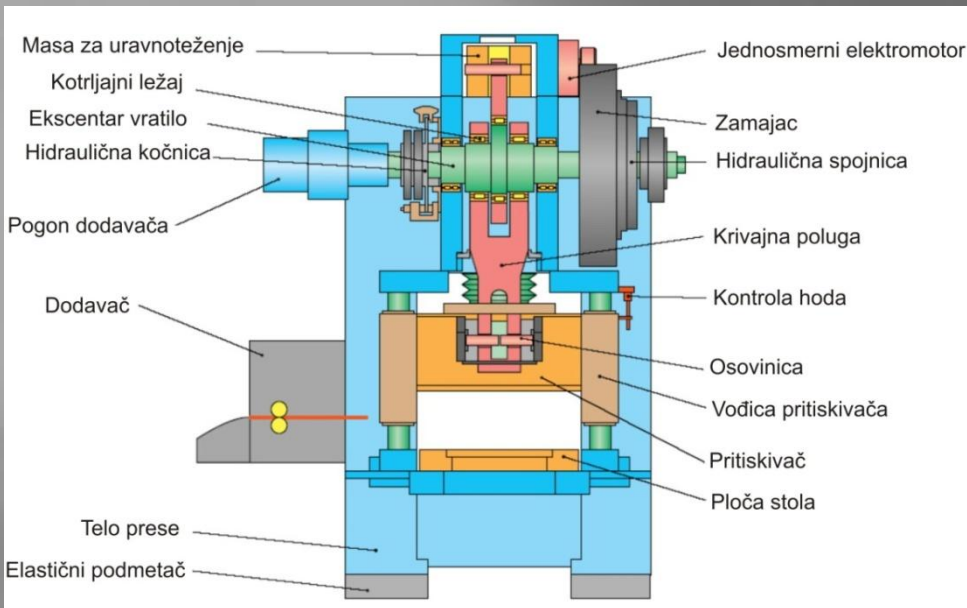
Slika 4.16 Presa za isecanje pripremaka, *Müller Weingarten* [58]
a) ekscentarski pogon, b) HiPro pogon

4.2.4 Prese za isecanje pripremaka

Slika 4.17 Transport isečenih pripremaka [58]

4.2.5 Brzohode prese

Slika 4.18 Brzohoda krivajna presa, Schuler [10]

Slika 4.19 Pripreenci za kovani novac izrađeni pomoću brzohode prese [59]

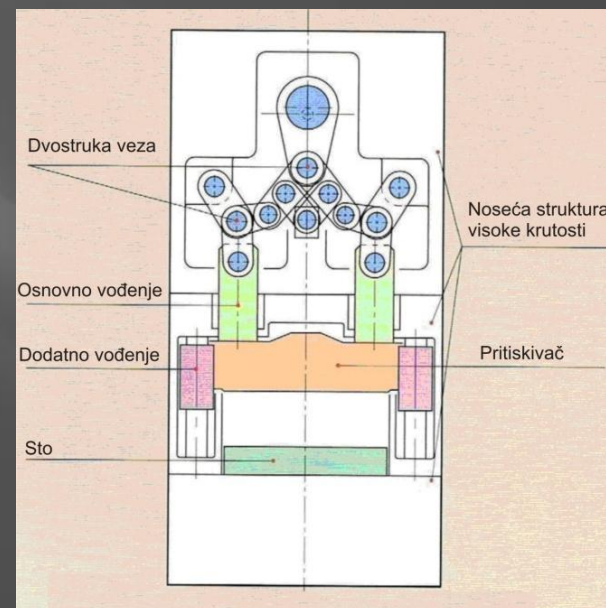
4.2.5 Brzohode prese

a)

b)

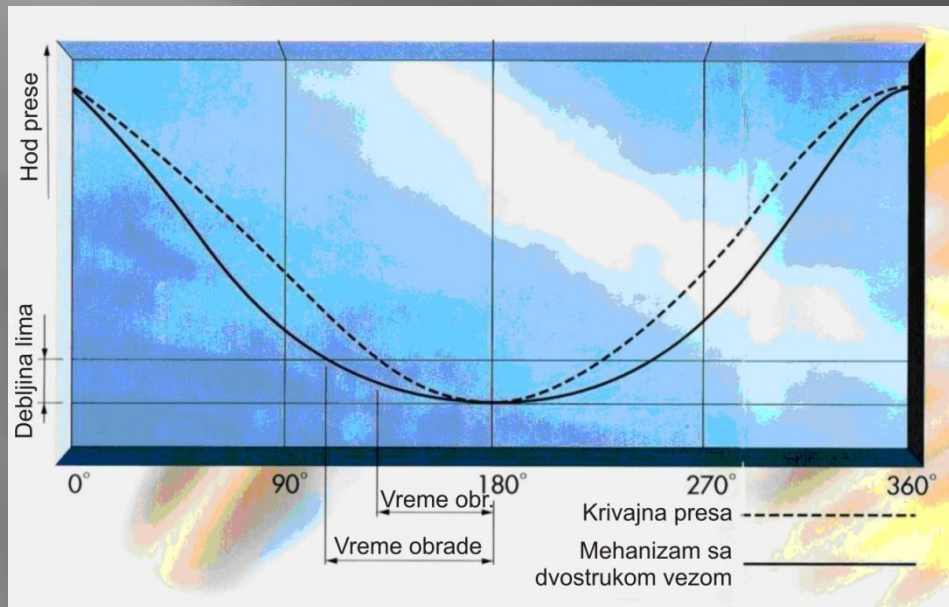

Slika 4.21 Pogonski sistem brzohode prese Omega [65]

Slika 4.20 Brzohoda presa, Yamada Dobby [65]

a) presa model Omega 30,
b) displej uređaja za postavljanje podataka

4.2.5 Brzohode prese

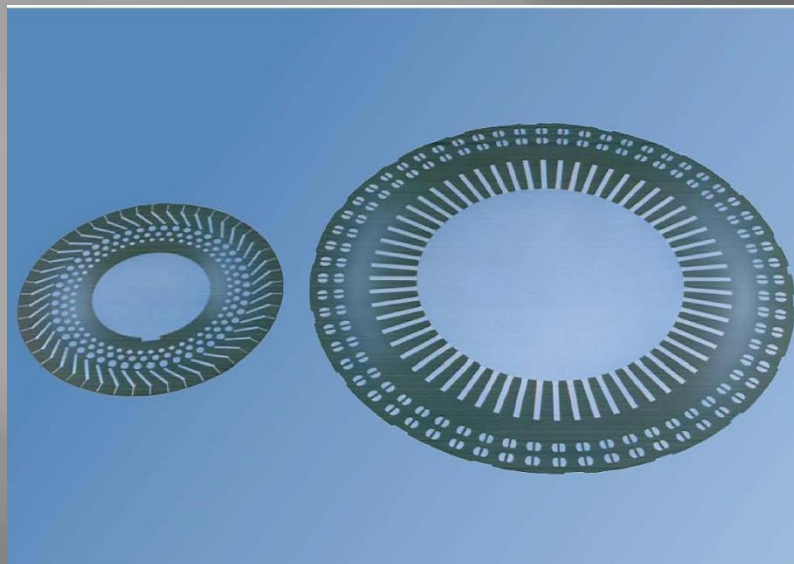
Slika 4.22 Dijagram hoda pritiskivača brzohode prese *Omega* [65]

4.2.6 Prese za isecanje dinamova limova

- ▣ Postupak izrade dinamova limova zavisi od prečnika lima i veličine serije
- ▣ Limovi prečnika do 1300mm se izrađuju iz jednog komada, a preko 1300mm iz segmenata
- ▣ Moguće tehnološke varijante su:
  1. izrada na presi za razdvajanje pomoću alata kompletnog reza;
  2. izrada na brzohodnoj presi uz pomoć višepozicionog alata;
  3. izrada na presi postupnim probijanjem pojedinih žljebova.

4.2.6 Prese za isecanje dinam limova

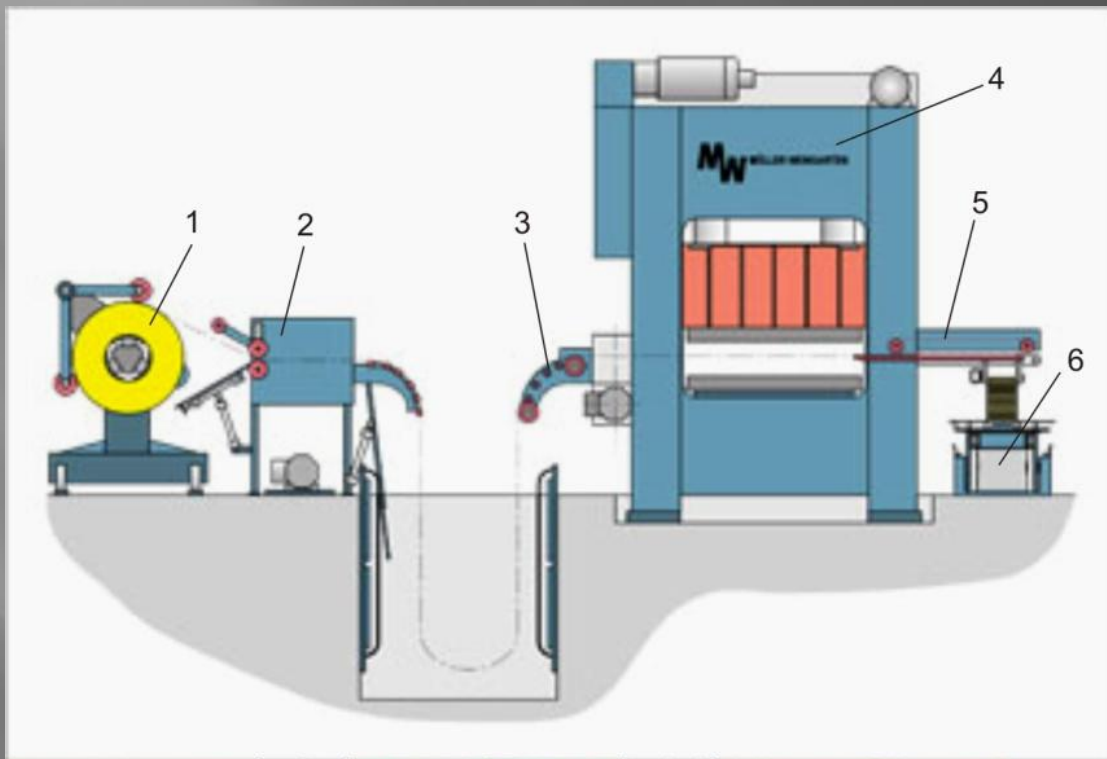
a)

a)

Slika 4.23 Dinamo limovi elektromotora (a) i alat za njihovu izradu (b) [10]

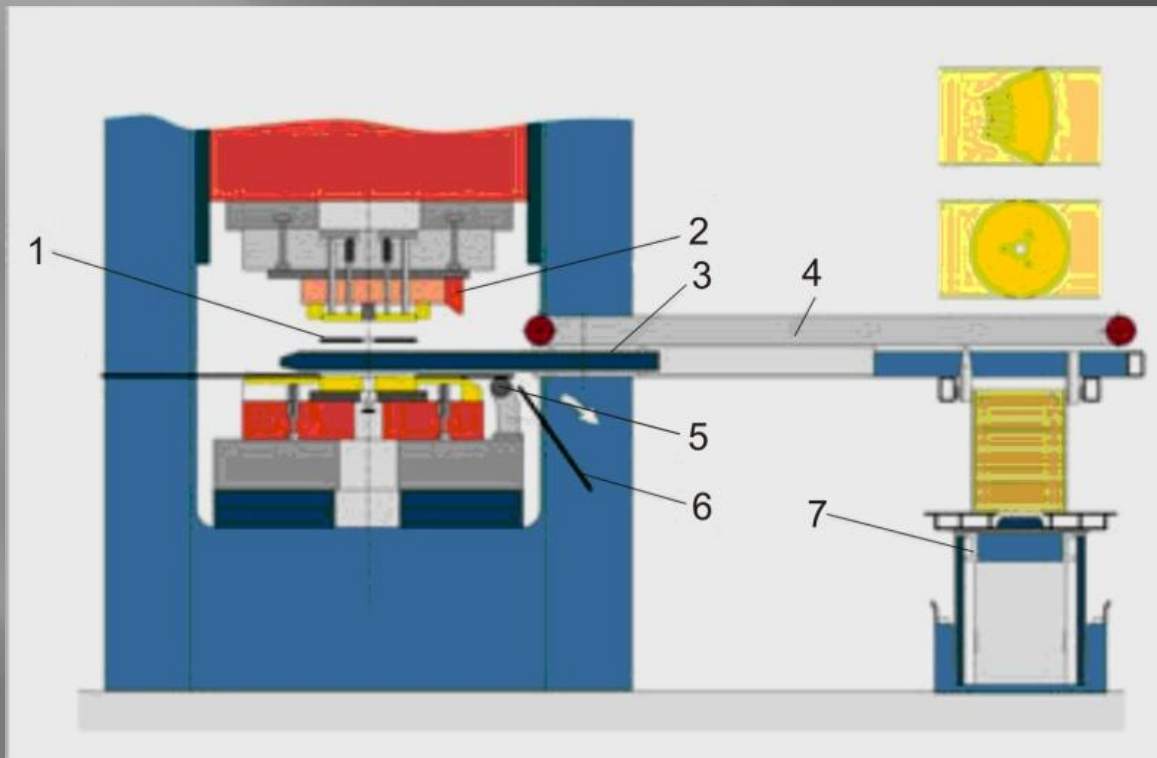
4.2.6 Prese za isecanje dinamo limova

Slika 4.24 Linija za izradu elementa elektromotora, *Müller Weingarten* [14, 58]

1 – odmotač trake, 2 – mašina za ispravljanje, 3 – NC dodavač, 4 – presa, 5 – uređaj za iznošenje delova, 6 – stalak za gotove delove

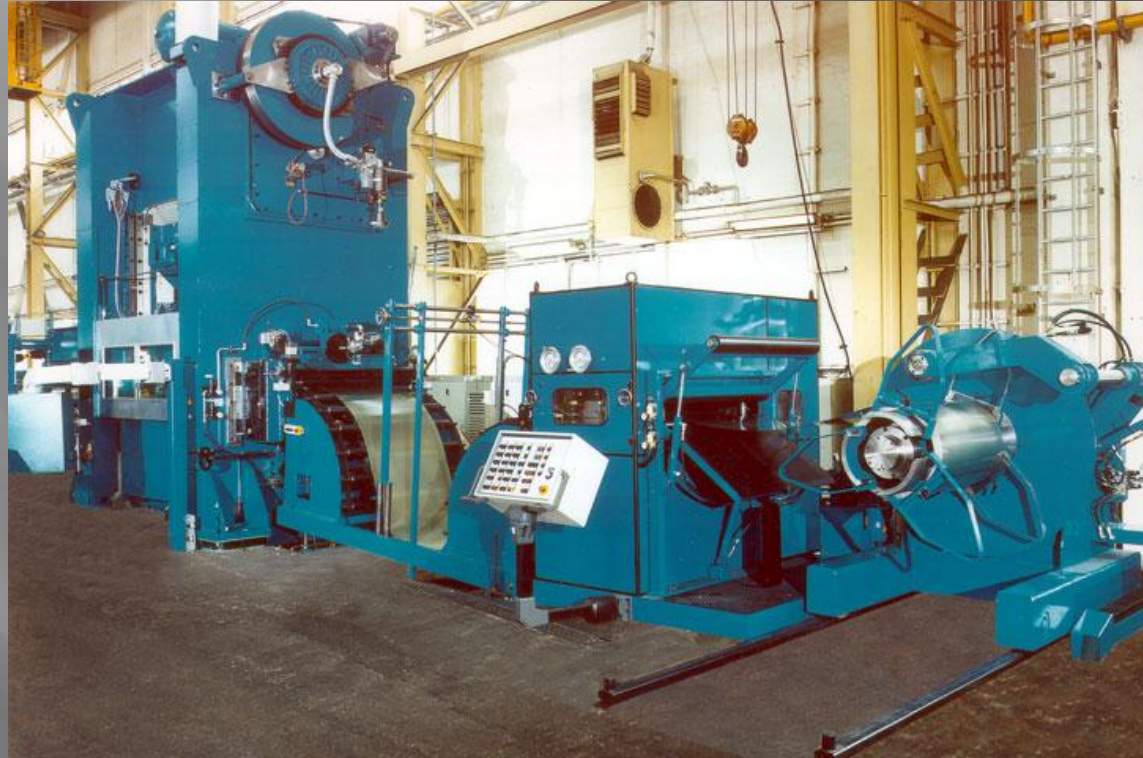
4.2.6 Prese za isecanje dinamo limova

Slika 4.25 Detalji prese za izradu dinamo limova i pomoćni uređaji [14, 58]

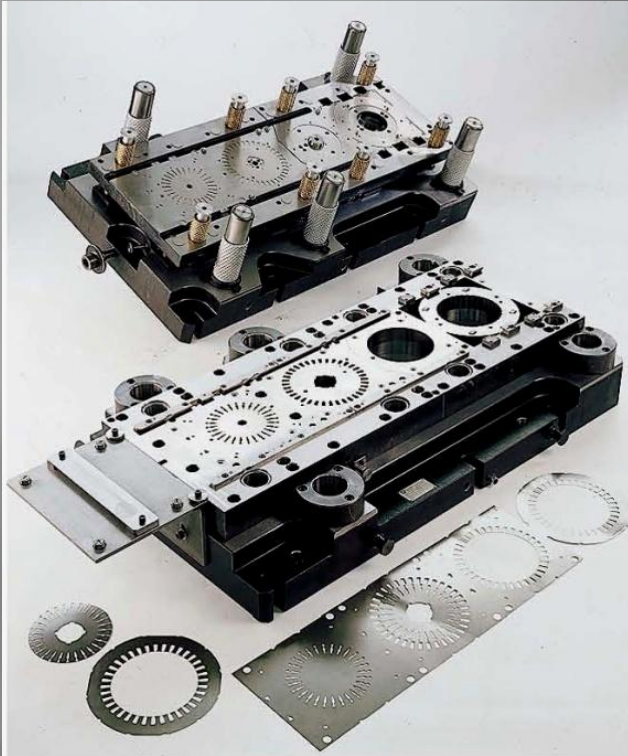
1 – gotov deo, 2 – nož za sečenje otpatka, 3 – uređaj za iznošenje gotovih komada,
4 – magnetni kaiš za iznošenje i odlaganje gotovog komada, 5 – magnetni valjak za otpadak,
6 – nagnuta ploča za otpadak, 7 – uređaj za odlaganje gotovih limova

4.2.6 Prese za isecanje dinam limova

Slika 4.26 Presa za izradu elemenata elektromotora prečnika do 1300 mm,
Müller-Weingarten [14, 58]

4.2.6 Prese za isecanje dinamo limova

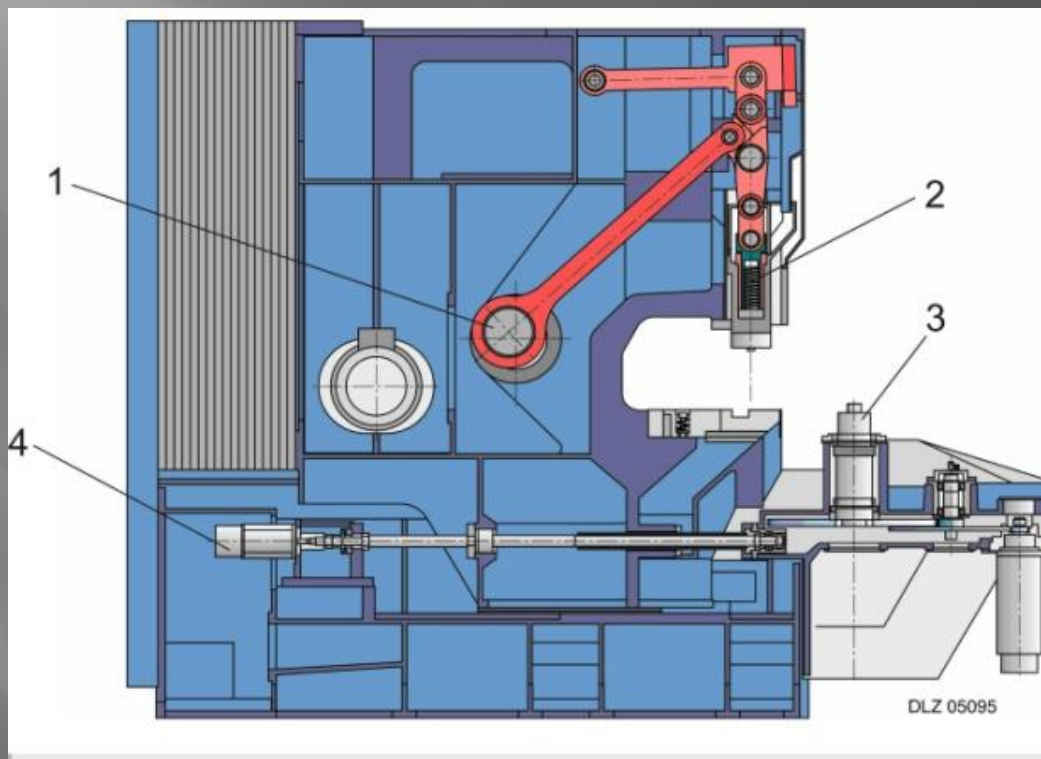

Slika 4.27 Višepozicioni alat za izradu dinamo limova na brzohodnoj presi, *Schuler* [10]

Slika 4.28 Brzohoda presa za izradu dinamo limova, *Schuler SAL 200* [59]

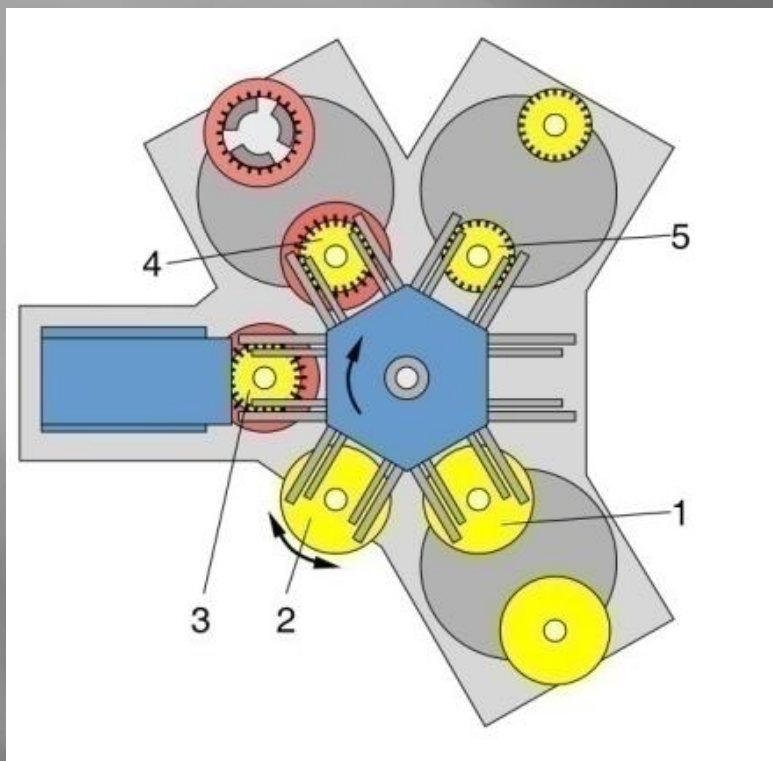
4.2.6 Prese za isecanje dinamno limova

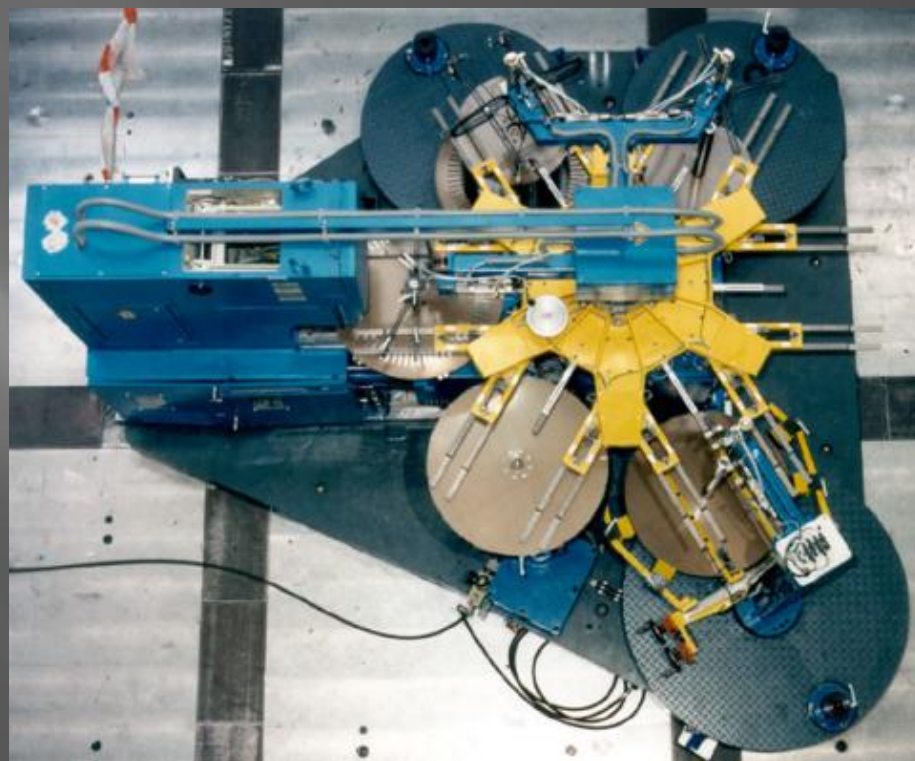
Slika 4.29 Presa za probijanje dinamno limova sa numeričkim pozicioniranjem obradaka, *Müller Weingarten* [14, 58]

- 1 – ekscentarsko vratilo,
- 2 – pritiskivač,
- 3 – uređaj za pozicioniranje priprema,
- 4 – servo motor uređaja za pozicioniranje priprema

4.2.6 Prese za isecanje dinamo limova

a) šema mašine

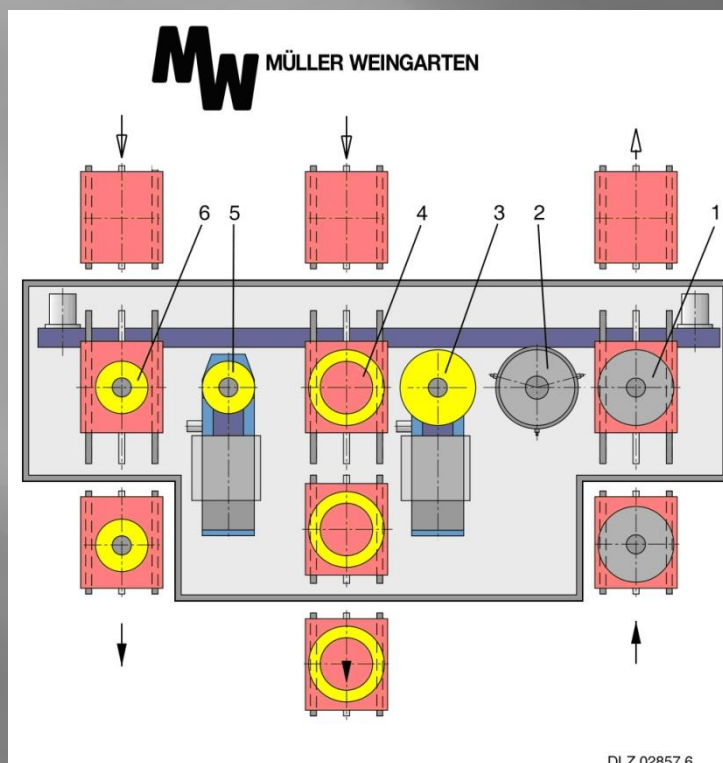

b) izgled mašine

Slika 4.30 Obradni sistem za postupno probijanje i prosecanje dinamo limova, Müller Weingarten [14, 58]

1 – postavljanje pripremk, 2 – centriranje (pozicioniranje) pripremk, 3 – probijanje i prosecanje, 4 – odlaganje lima statora, 5 – odlaganje lima rotora

4.2.6 Prese za isecanje dinamno limova

a) šema linije

b) Izgled linije

Slika 4.31 Linija za izradu dinamno limova sa pravolinijskim transportom materijala [14, 58]

1 – postavljanje pripremljene, 2 – centriranje, 3 – izrada limova statora,

4 – odlaganje limova statora, 5 – probijanje limova rotora,

6 – odlaganje limova rotora

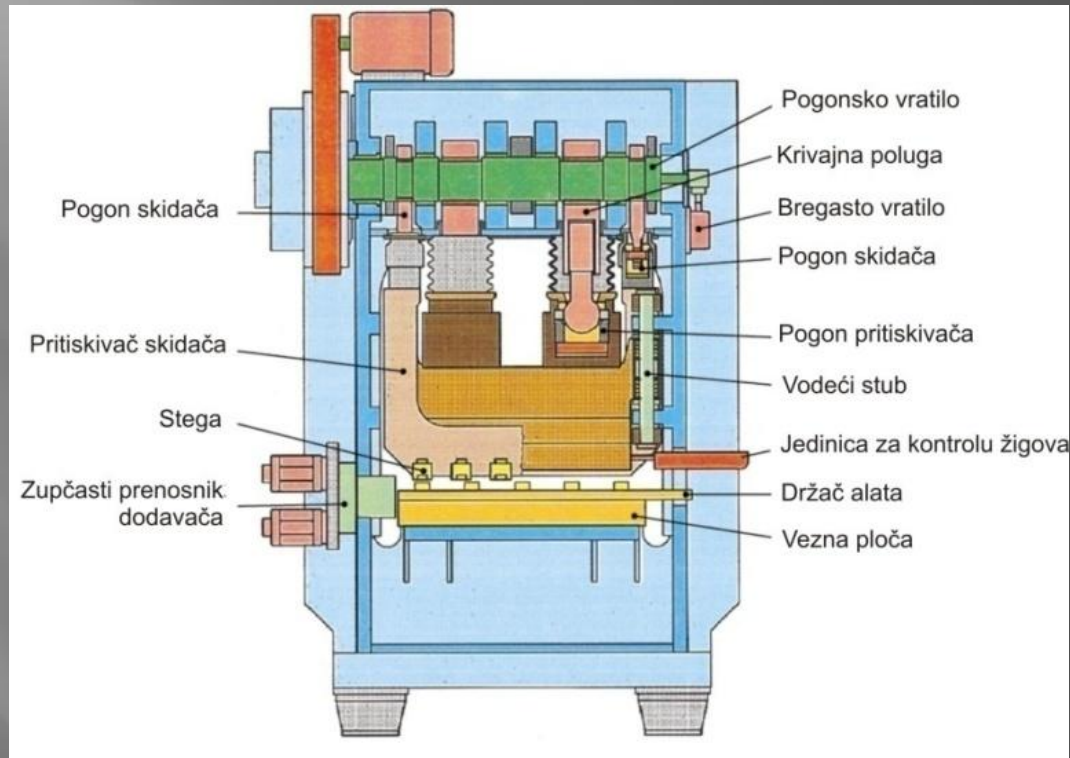

4.2.7 Prese za perforiranje lima

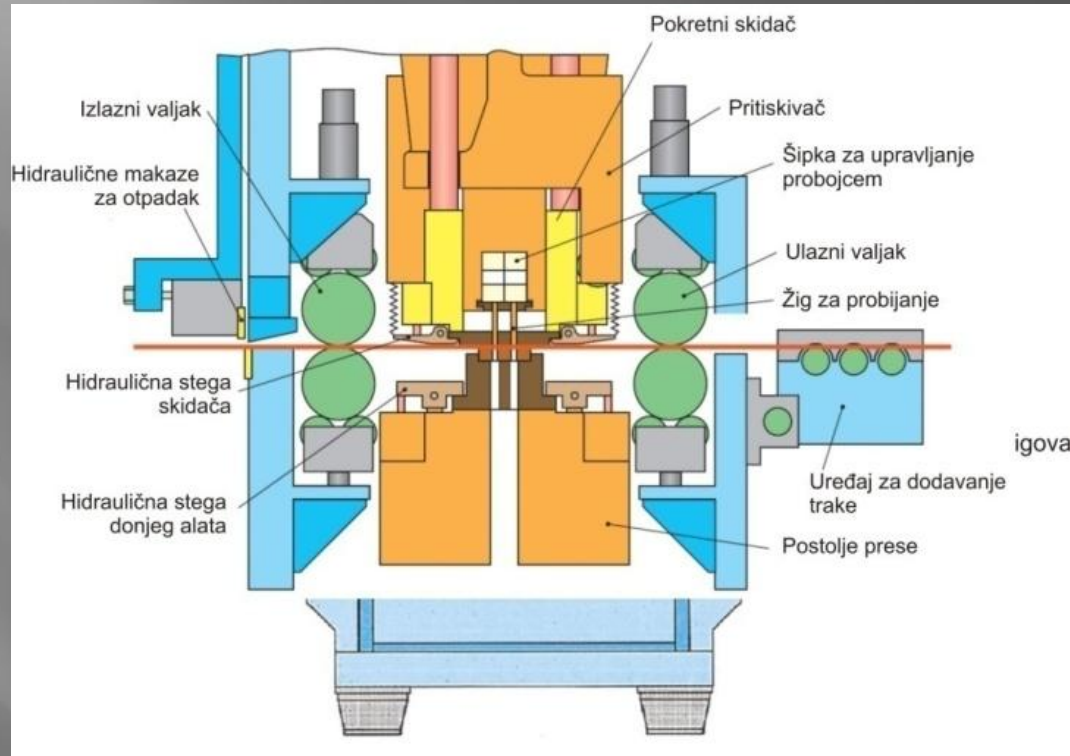
Slika 4.32 Linija za perforiranje lima po celoj širini trake, *Schuler* [10]

4.2.7 Prese za perforiranje lima

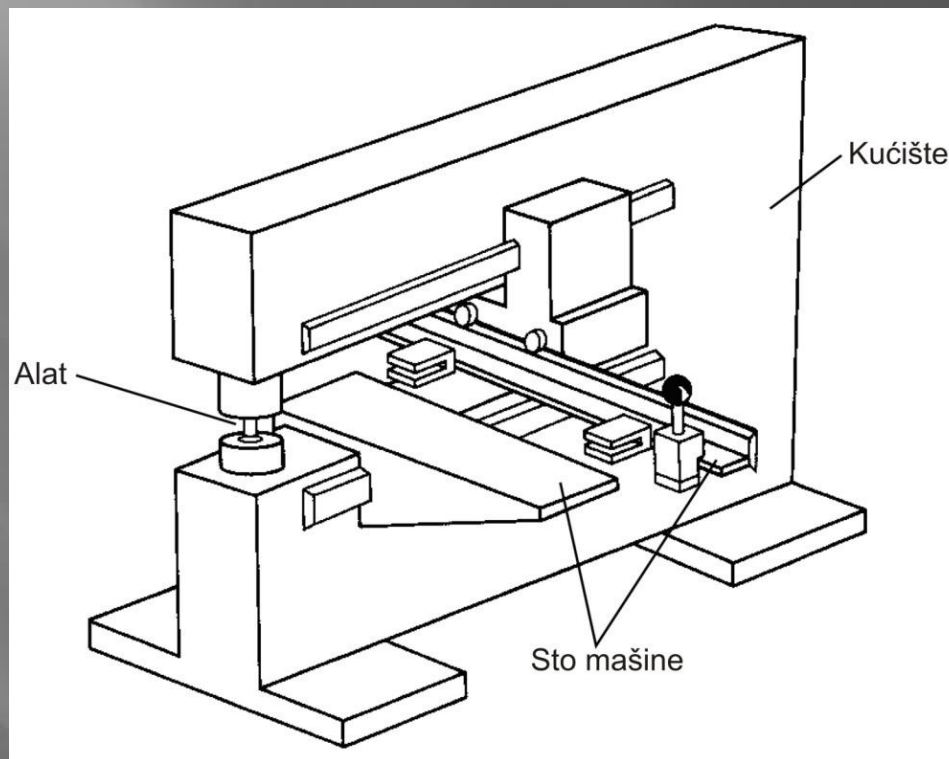
Slika 4.33 Presa za perforiranje lima, Schuler [10]

4.2.7 Prese za perforiranje lima

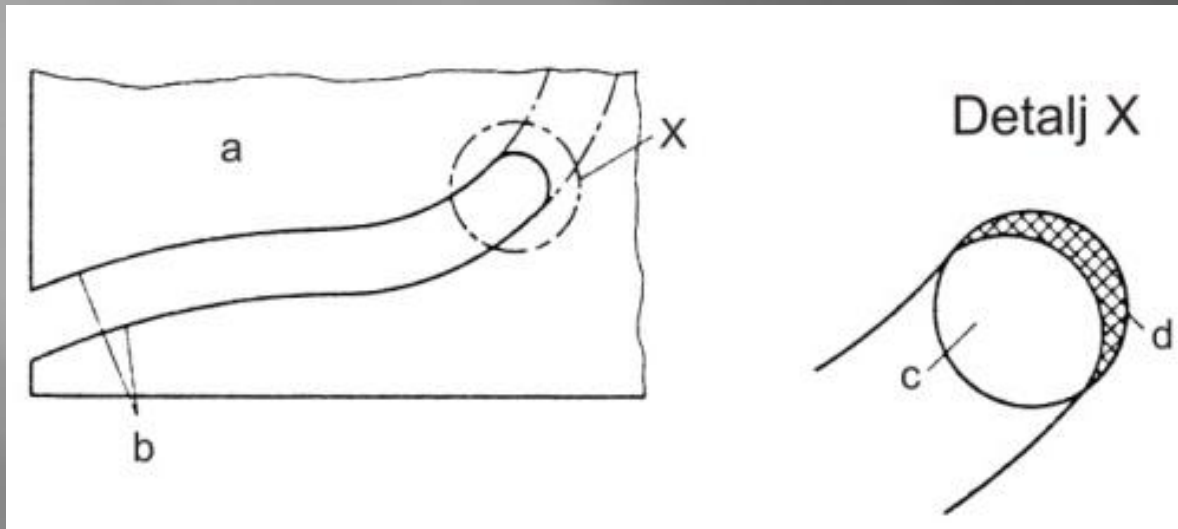
Slika 4.34 Funkcionalna šema perforiranja lima [10]

4.2.8 Prese za parcijalno razdvajanje – seckalice

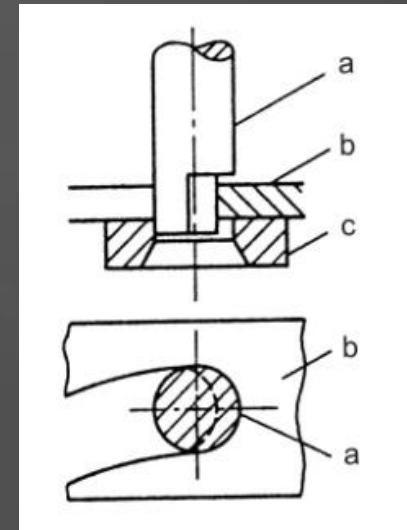
Slika 4.36 Šema seckalice [9, 28]

4.2.8 Prese za parcijalno razdvajanje – seckalice

a – lim, b – rezna linija, c – alat, d – odsečeni deo lima

a)

a – probojac, b – lim, c – matrica

b)

Slika 4.37 Parcijalno razdvajanje lima

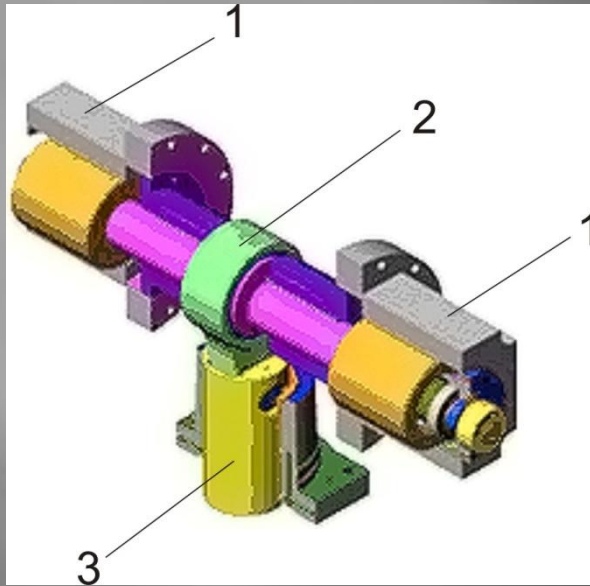
a) šema procesa, b) alat

4.2.8 Prese za parcijalno razdvajanje – seckalice

Slika 4.38 Mašina za seckanje, Amada EM2510NT [68]

4.2.8 Prese za parcijalno razdvajanje – seckalice

Slika 4.39 Pogonski mehanizam mašine parcijanog dejstva, *Amada* [68]

1 – servo motor,
2 – ekscentarsko vratilo,
3 – pritiskivač

a)

b)

Slika 4.40 Revolverski magacin alata [68]
a) izgled magacina, b) raspored alata

4.2.8 Prese za parcijalno razdvajanje – seckalice

a)

Slika 4.41 Alati mašine za seckanje, *Amada* [68]

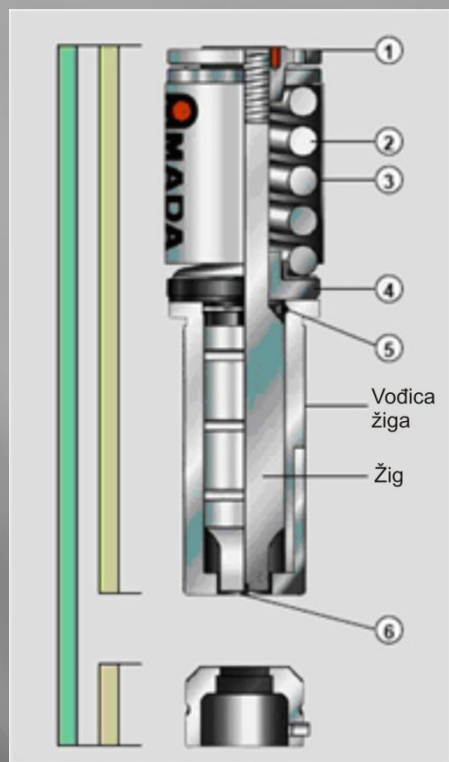
a) za probijanje, b) za savijanje

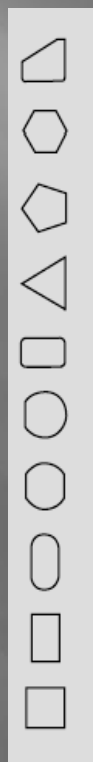
b)

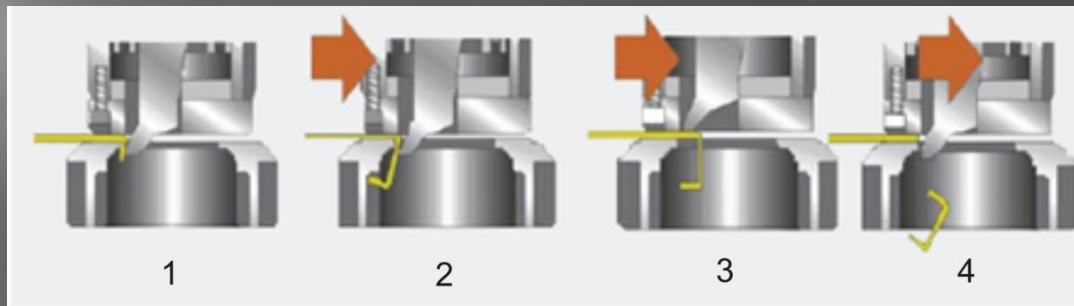
4.2.8 Prese za parcijalno razdvajanje – seckalice

a)

b)

Slika 4.43 Faze kombinovane obrade: prosecanje i savijanje [68]

1 do 3 – savijanje, 4 – odsecanje

Slika 4.42 Komplet alata za probijanje, Amada [68]

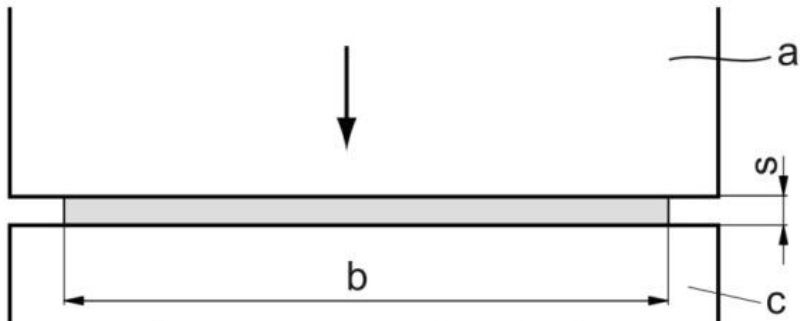
a) sklop alata: 1 – glava probojca, 2 – opruga,

b) 3 – kućište opruge,

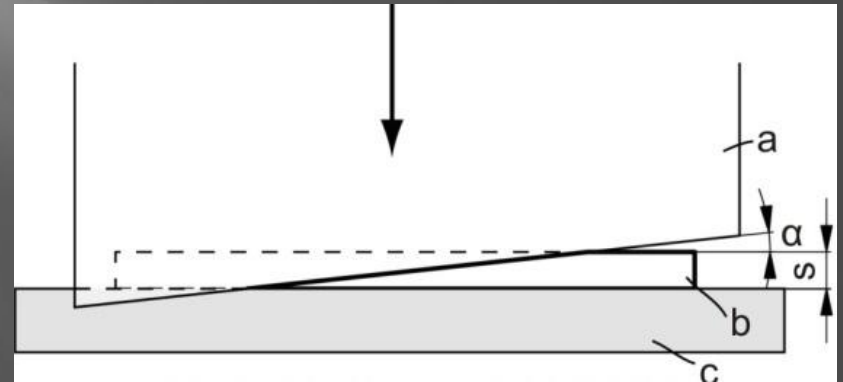
4 – prsten, 5 – zaptivač 6 – izbacivač;

b) profili probojca i matrice

4.2.9 Makaze sa pravim noževima

Slika 4.44 Odsecanje na makazama sa pravim paralelnim noževima
a – gornji nož, b – dužina odsečene trake,
c – donji nož, s – debljina lima

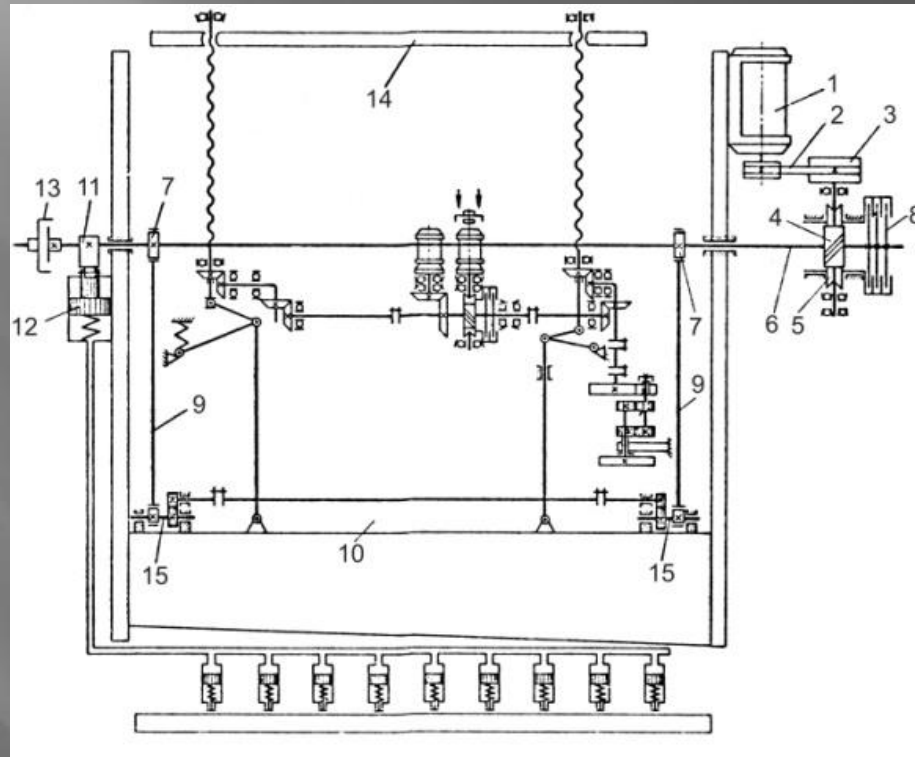
Slika 4.45 Odsecanje na makazama sa pravim nagnutim noževima
a – gornji nož, b – lim, c – donji nož,
s – debljina lima, α – ugao nagiba gornjeg noža

4.2.9 Makaze sa pravim noževima

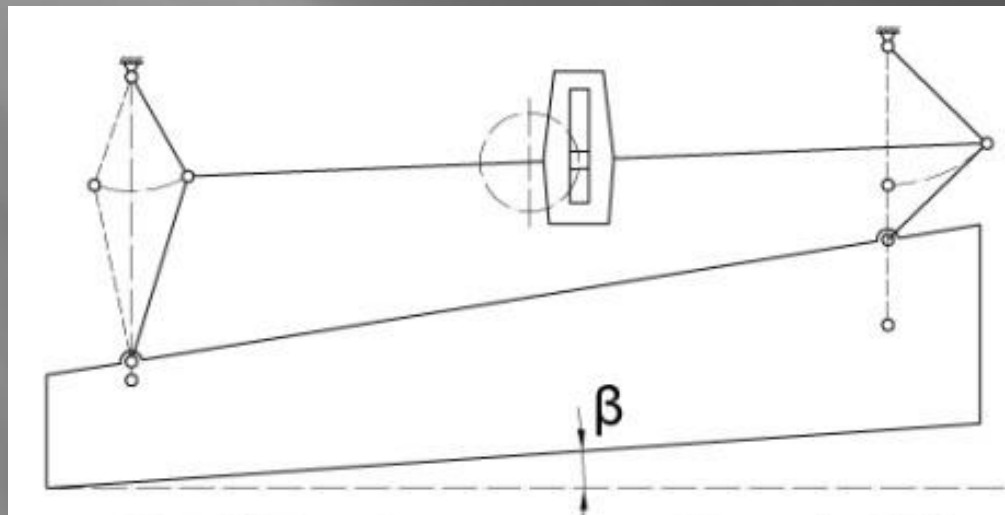
Slika 4.46 Makaze sa pravim noževima, *Rajesh Machine Tools* [81]

4.2.9 Makaze sa pravim noževima

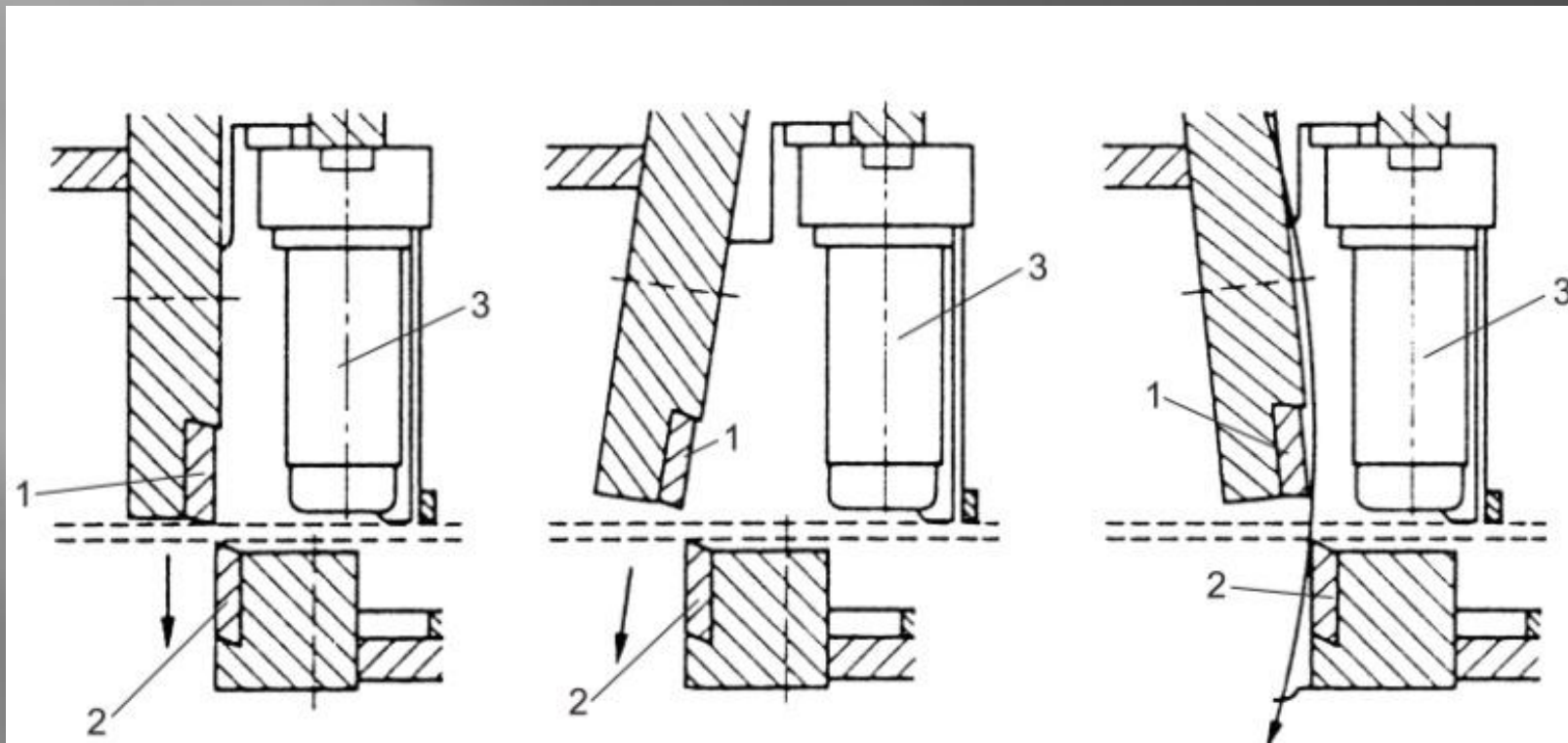
Slika 4.47 Kinematska šema makaza sa krivajnim pogonskim mehanizmom [20]
1 – motor, 2 – kaišni prenosnik, 3 – zamajac, 4 – puž, 5 – pužni točak,
7 – ekscentar, 8 – spojnica, 9 – krivajna poluga, 10 – pritiskivač, 11 – bregasta ploča,
12 – klipna pumpa, 13 – kočnica, 14 – graničnik, 15 – ekscentarska ploča

4.2.9 Makaze sa pravim noževima

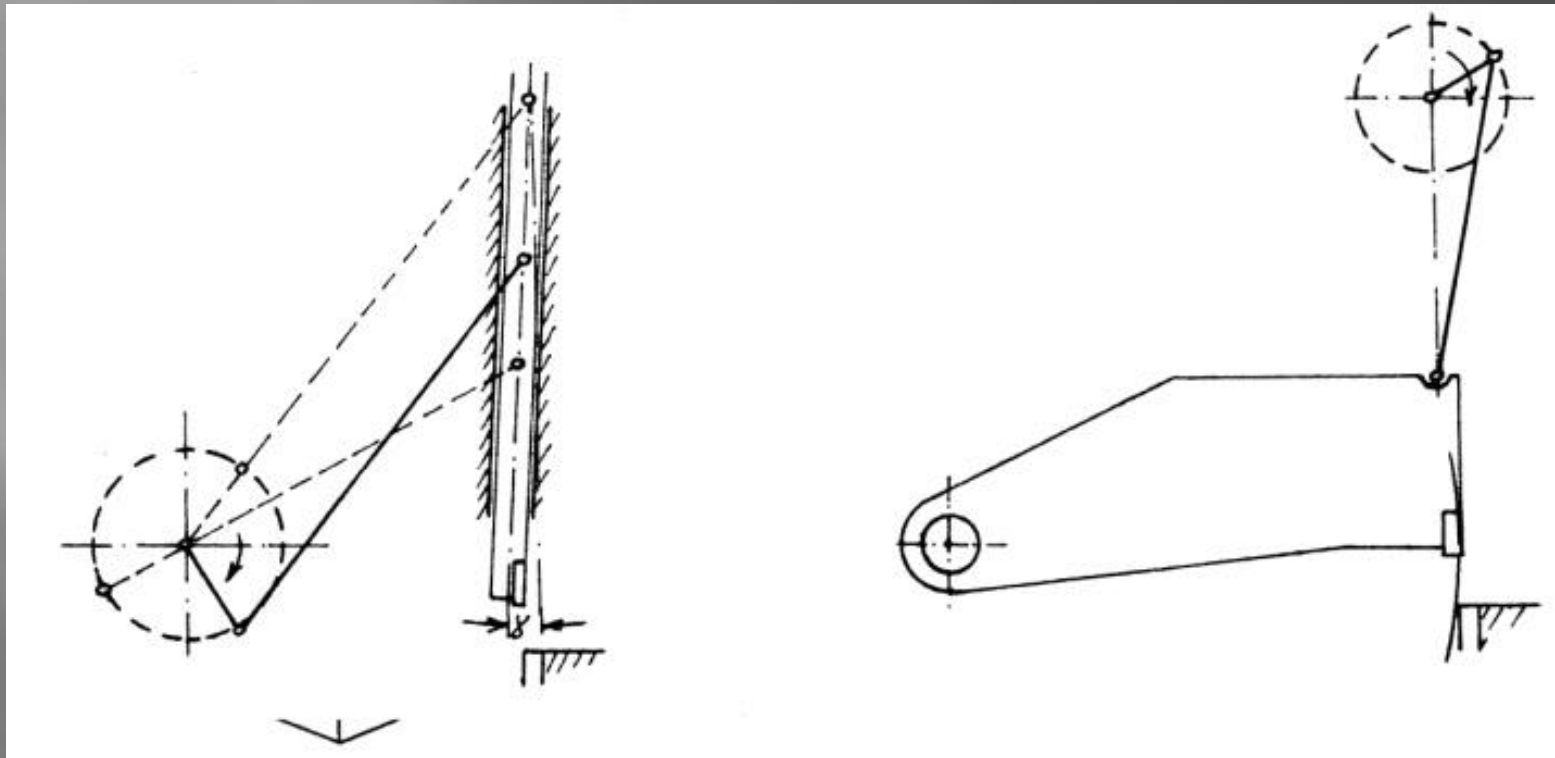
Slika 4.48 Pogon pritiskivača makaza sa promenljivim uglom nagiba [25]

4.2.9 Makaze sa pravim noževima

Slika 4.49 Kretanje pritiskivača makaza [9]
a) vertikalno, b) pod uglom, c) po kružnom luku,
1 – gornji nož, 2 – donji nož, 3 – pritiskivač lima

4.2.9 Makaze sa pravim noževima

Slika 4.50 Krivajni pogonski mehanizam makaza [25]

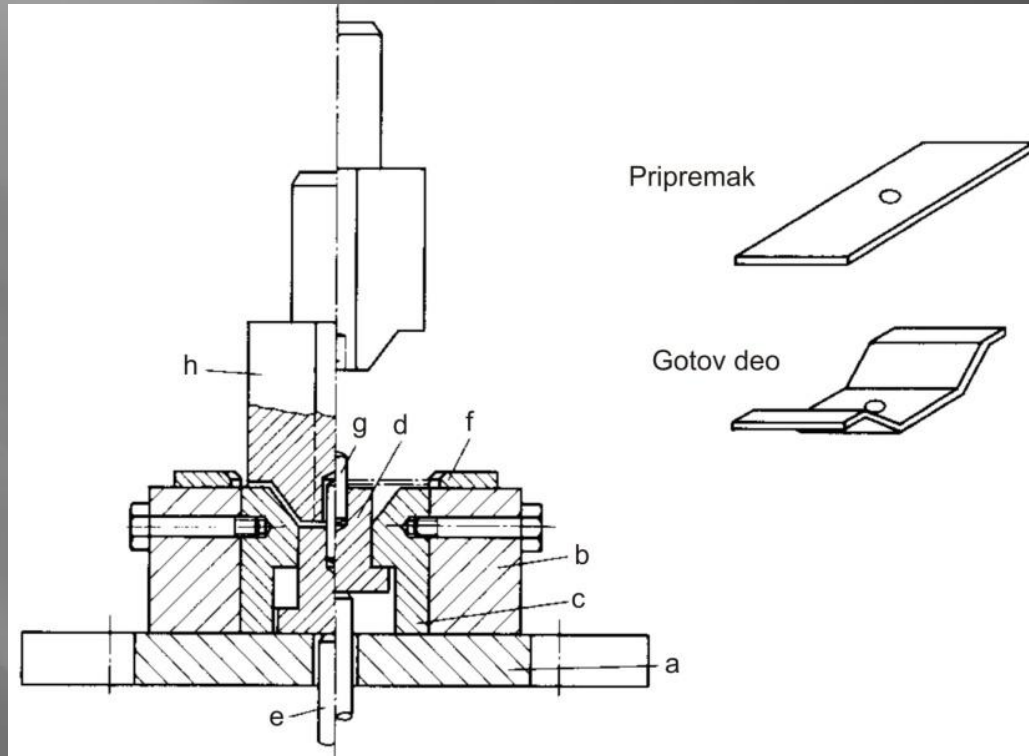
a) za koso kretanje noža, b) za kretanje ivice noža po kružnom luku

4.3 Krivajne prese za savijanje lima

- ▣ **Osnovne metode oblikovanja savijanjem su:**
  1. savijanje na univerzalnim presama pomoću specijalnog alata,
  2. profilno savijanje na specijalnim mašinama – apkant presama,
  3. profilno savijanje pomoću valjaka,
  4. kružno savijanje lima,
  5. kružno savijanje profila,
  6. savijanje uskih traka i žice

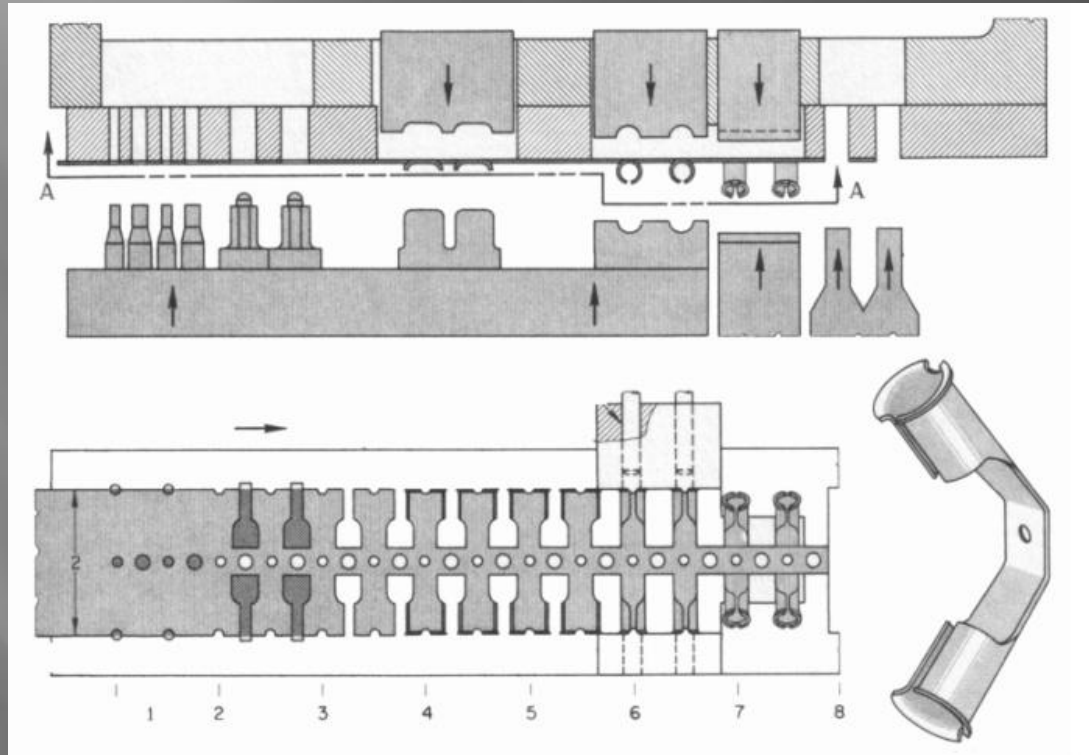

4.3 Krivajne prese za savijanje lima

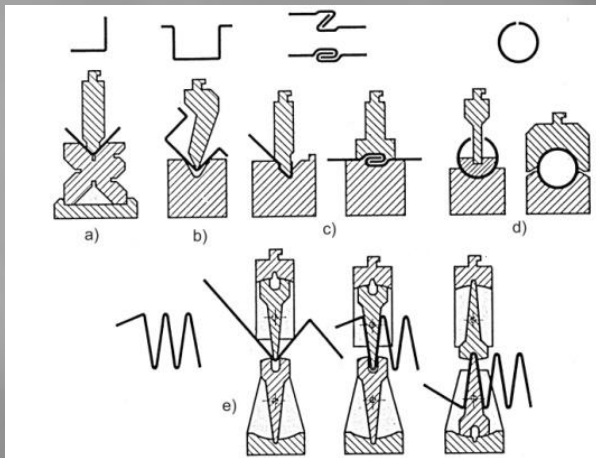
Slika 4.51 Jednopolozicioni alat za savijanje [28]

4.3 Krivajne prese za savijanje lima

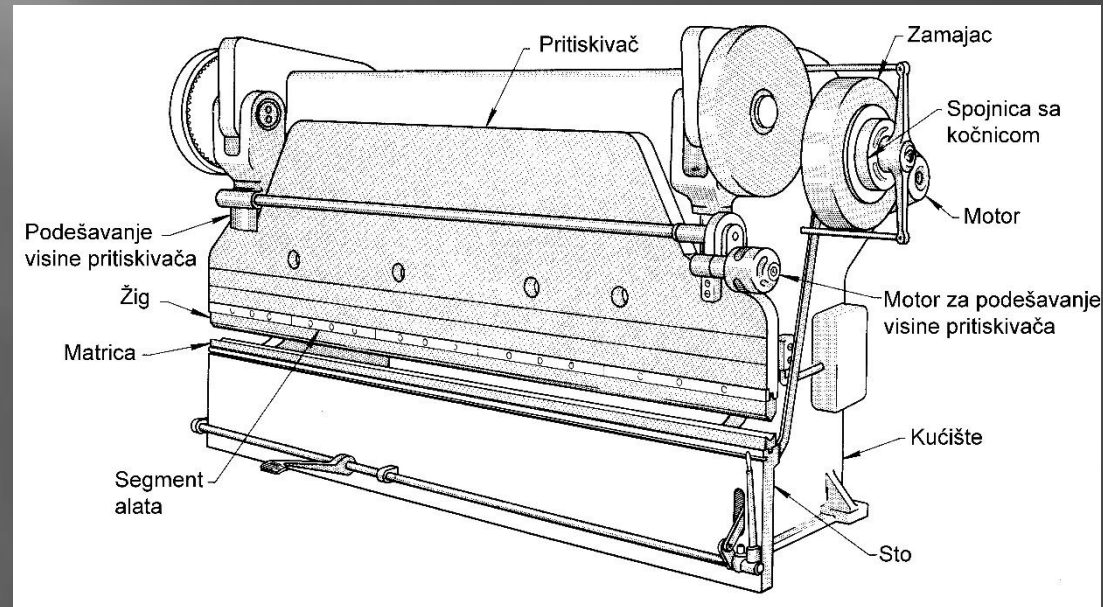

Slika 4.52 Šema višepozicionog alata za savijanje i odsecanje [28]

4.3.1 Prese za profilno savijanje

Slika 4.53 Savijanje lima na apkant presi

Slika 4.54 Konstrukcija apkant prese

4.3.1 Prese za profilno savijanje

Slika 4.55 Apkant presa *RPB10*, *Rajesh Machine Tools* [81]

4.3.2 Automatske prese za razdvajanje i savijanje

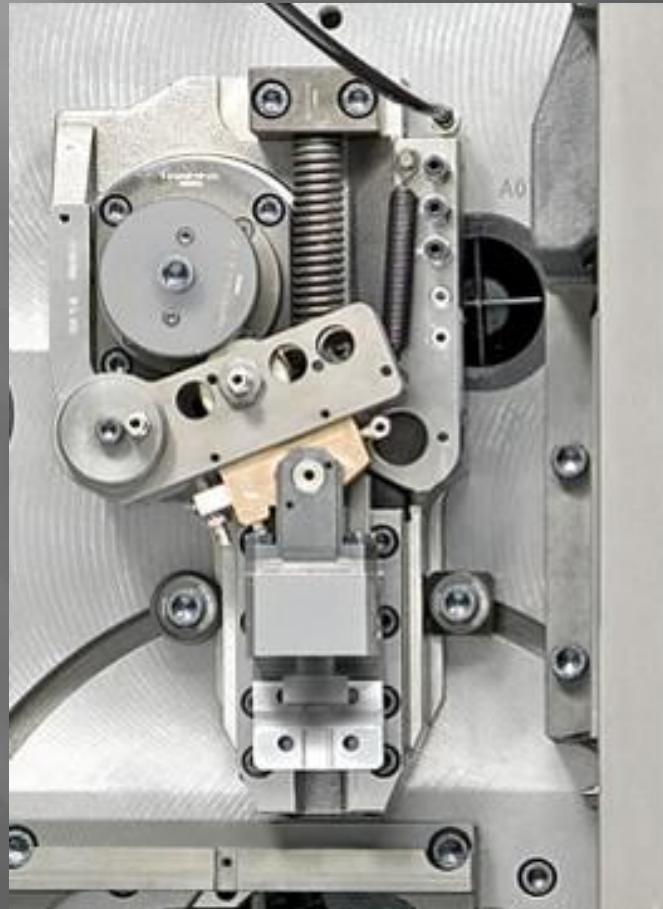

Slika 4.56 Asortiman delova automatske mašine [52, 69]

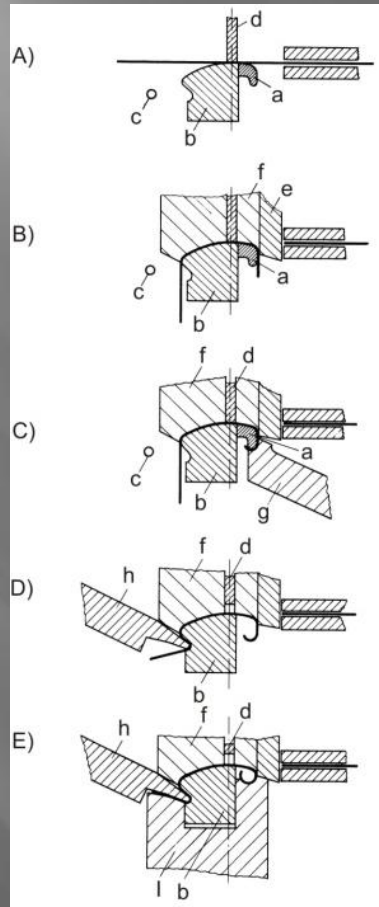
Slika 4.57 Automat Bihler RM 40K [52, 69]

4.3.2 Automatske prese za razdvajanje i savijanje

Slika 4.58 Pogon pritiskivača [52, 69]

4.3.2 Automatske prese za razdvajanje i savijanje

Faze oblikovanja:

A – uvlačenje i pridržavanje trake,

B – odsecanje i savijanje,

C – savijanje ivica,

D – savijanje suprotne strane komada,

E – završno savijanje.

Elementi:

a – alat za savijanje i izbacivač,

b – nepokretni nož za odsecanje trake,

c – izbacivač,

d – pritiskivač za pridržavanje komada,

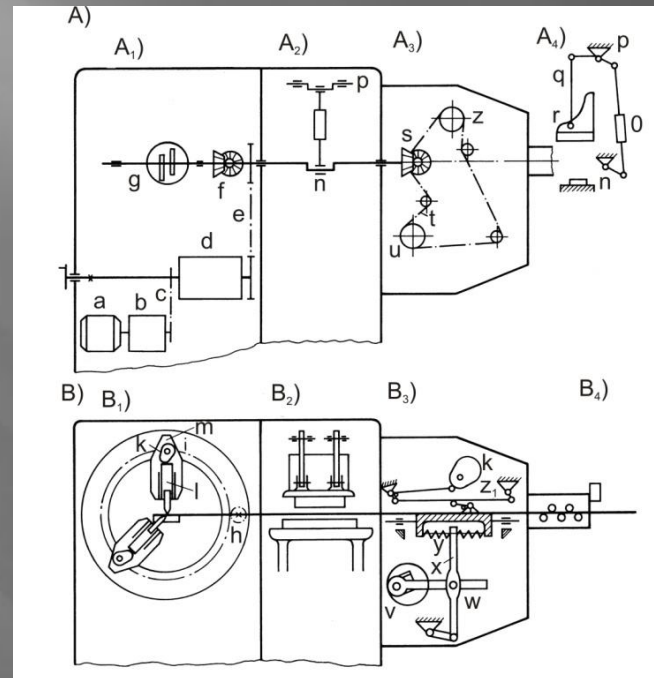
e – žig za sečenje i savijanje,

f, h – žig za savijanje,

i – kalup za savijanje i zavijanje ivice komada.

Slika 4.59 Faze oblikovanja i odsecanja [9]

4.3.2 Automatske prese za razdvajanje i savijanje

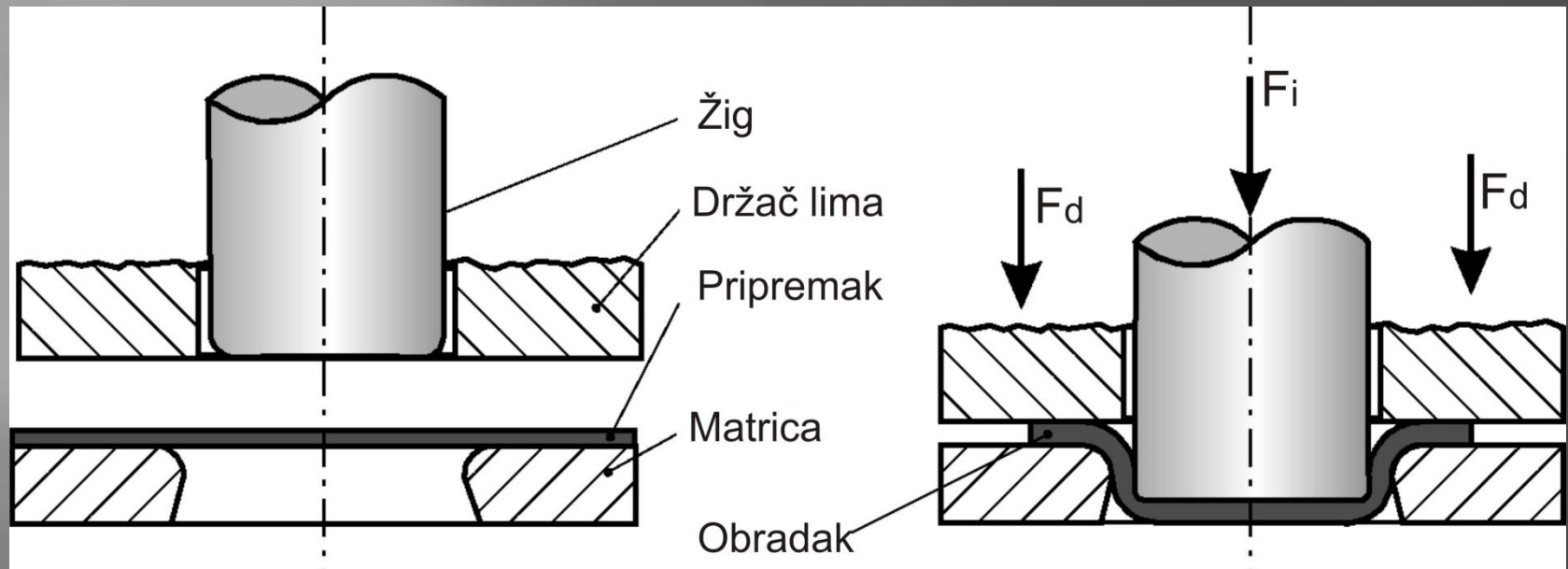

Slika 4.60 Kinematska šema višepozicionog automata za savijanje [9]

A – šema pogona, B – pogled spolja, A₁, B₁ – stanice za savijanje, A₂, A₄, B₂ – stanice za odsecanje, A₃, B₃ – uređaj za pomeranje trake, B₄ – uređaj za ispravljanje trake, a – motor, b – spojnica, c – kaišnik, d – kontinualni prenosnik, g – bregaste ploče, h – centralni pogonski zupčanik, i – gonjeni zupčanik, k – bregasta ploča, l – pritiskivač sa alatom, m – nosač bregaste ploče, n – ekscentar, o – poluga sa osiguračem, p – ručica za upravljanje, q – poluga, r – žig za odsecanje, s – konusni zupčanici, t – pogon lanca, v – krivajva, w – krivajna poluga, x – oscilujuća poluga, y – klizač za pomeranje trake, z – točak grafernog mehanizma, z₁ – sistem poluga

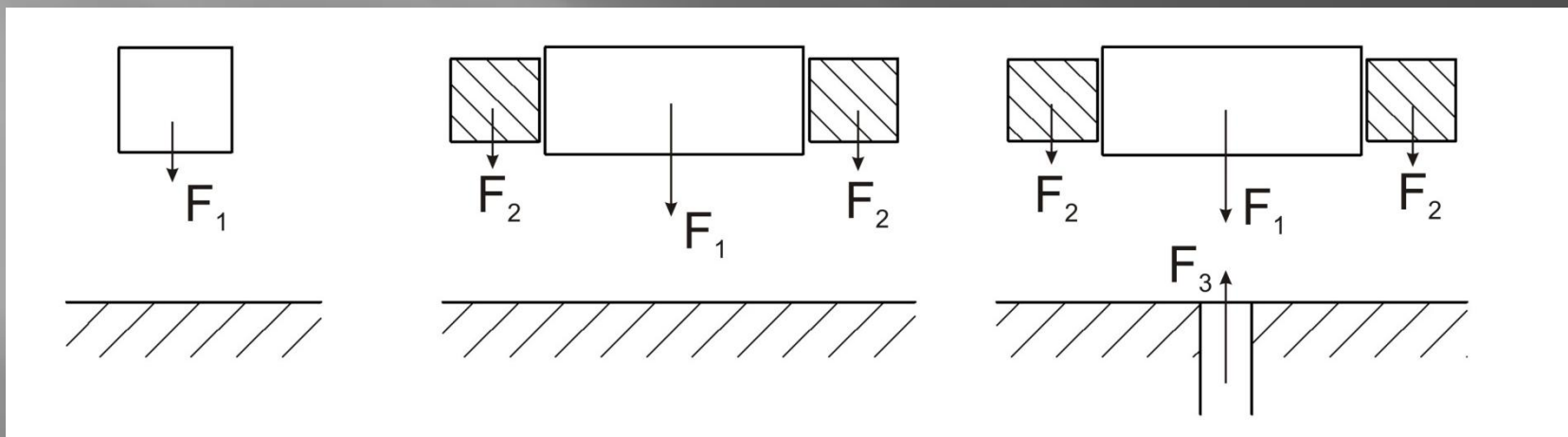

4.4 Krivajne prese za duboko izvlačenje

Slika 4.61 Prva operacija dubokog izvlačenja

4.4 Krivajne prese za duboko izvlačenje

a)

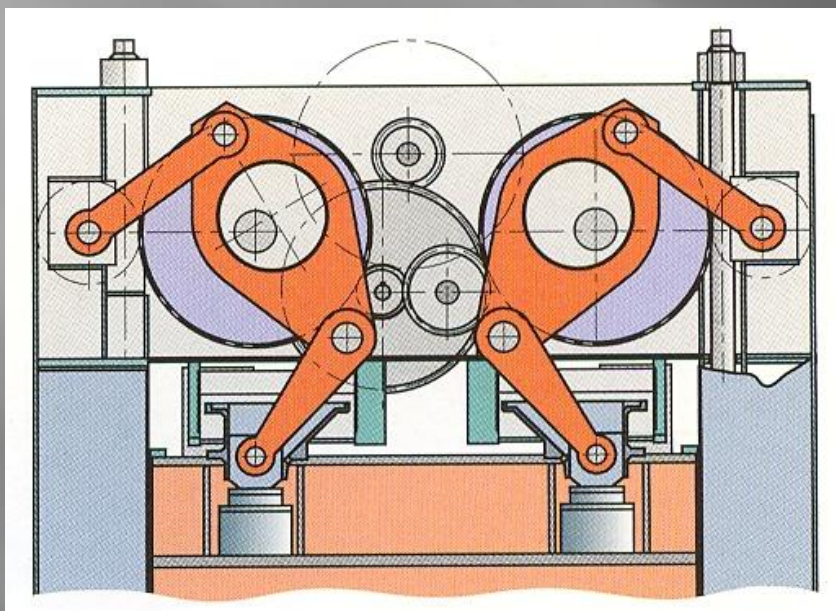
b)

b)

Slika 4.62 Broj dejstava prese za duboko izvlačenje

a) presa jednostrukog dejstva, b) presa dvostrukog dejstva, c) presa trostrukog dejstva, F_1 – sila unutrašnjeg pritiskiva, F_2 – sila spoljašnjeg pritiskiva, F_3 – sila izbacivača

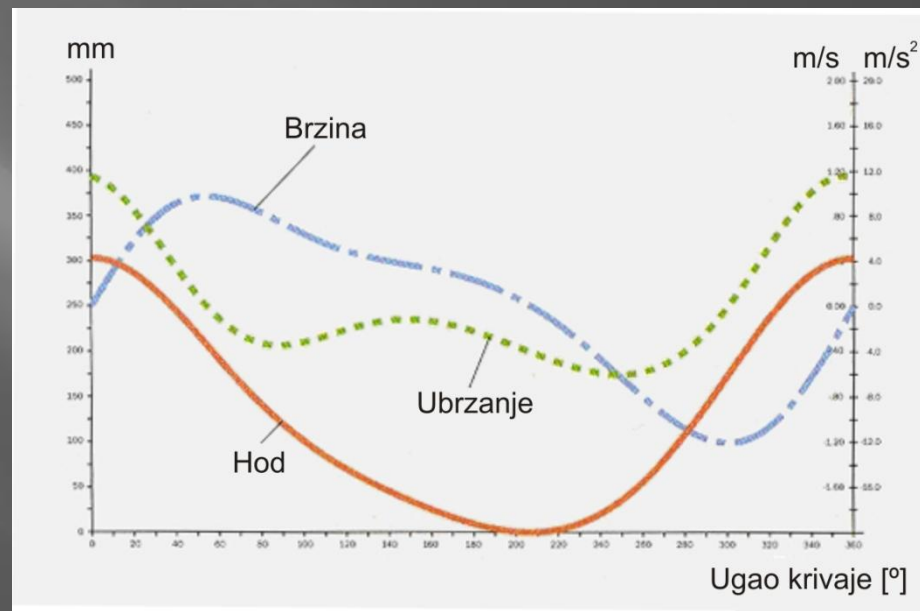
4.4 Krivajne prese za duboko izvlačenje

a)

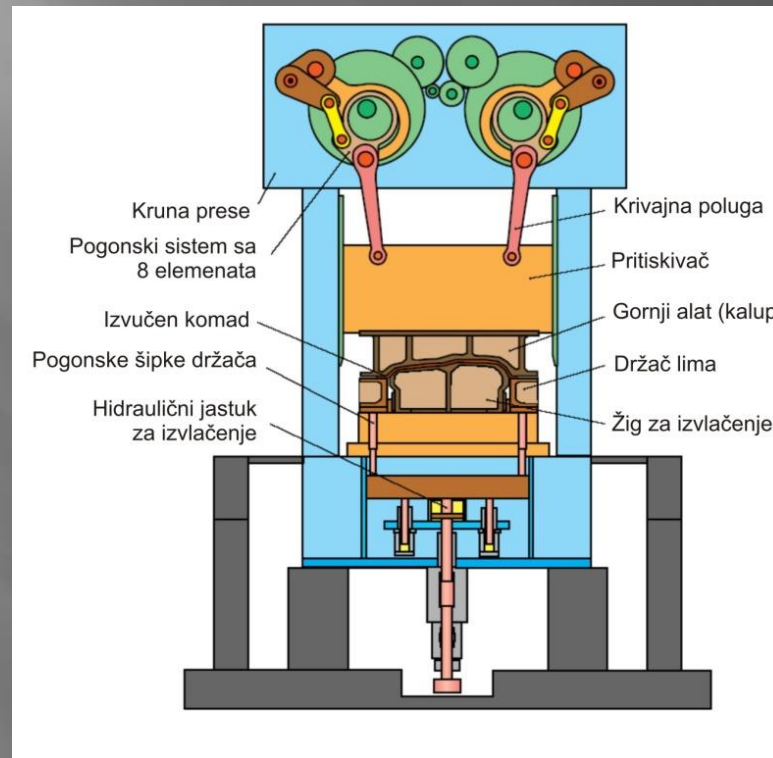
Slika 4.63 HiPro mehanizam, Müller Weingarten [34]

a) šema mehanizma, b) kinematske karakteristike

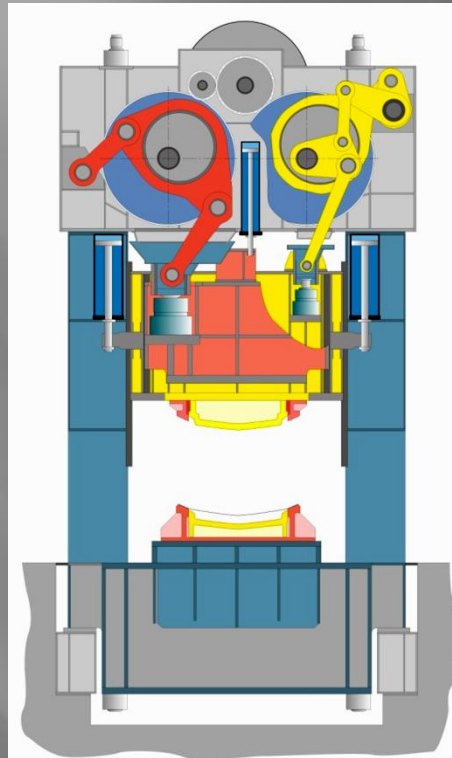
b)

4.4.1 Prese jednostrukog dejstva

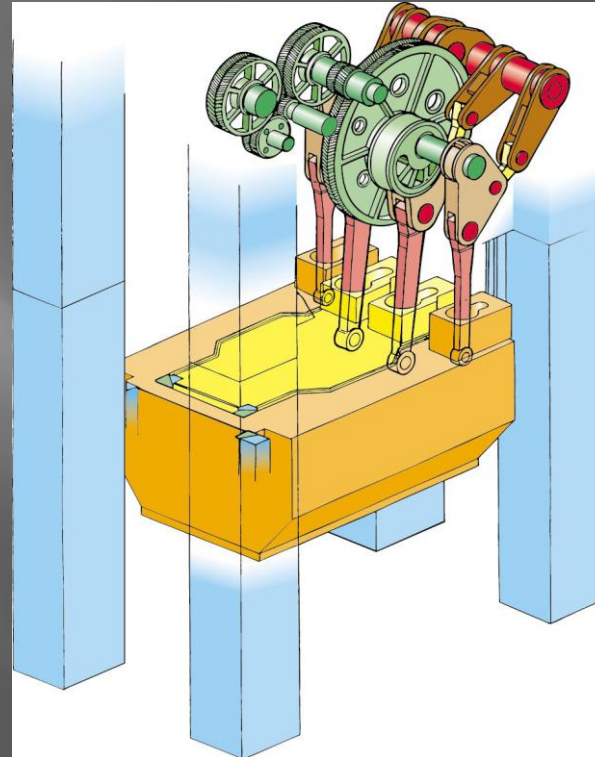

Slika 4.64 Krivajna presa jednostrukog dejstva sa jastukom za izvlačenje [10]

4.4.2 Prese višestrukog dejstva

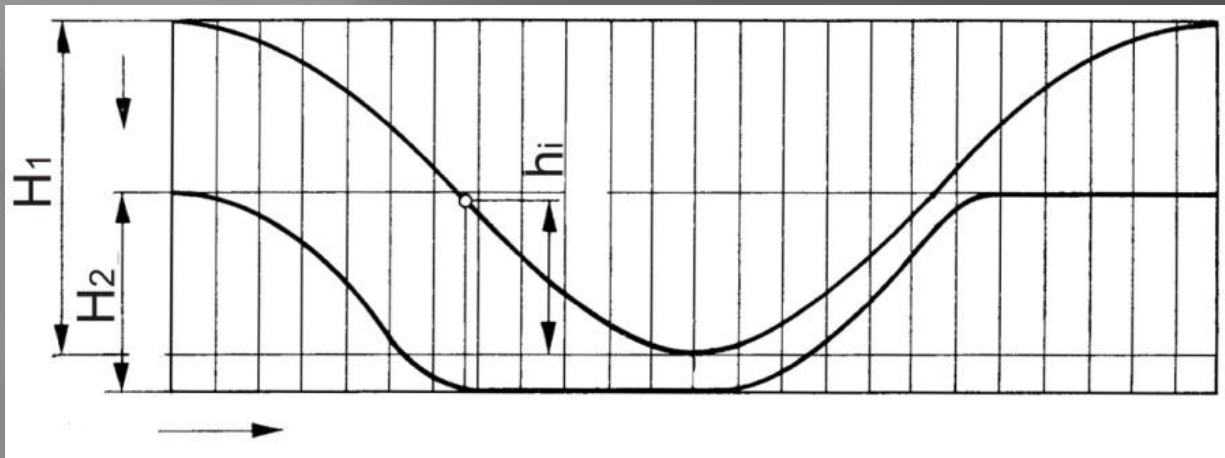
a)

b)

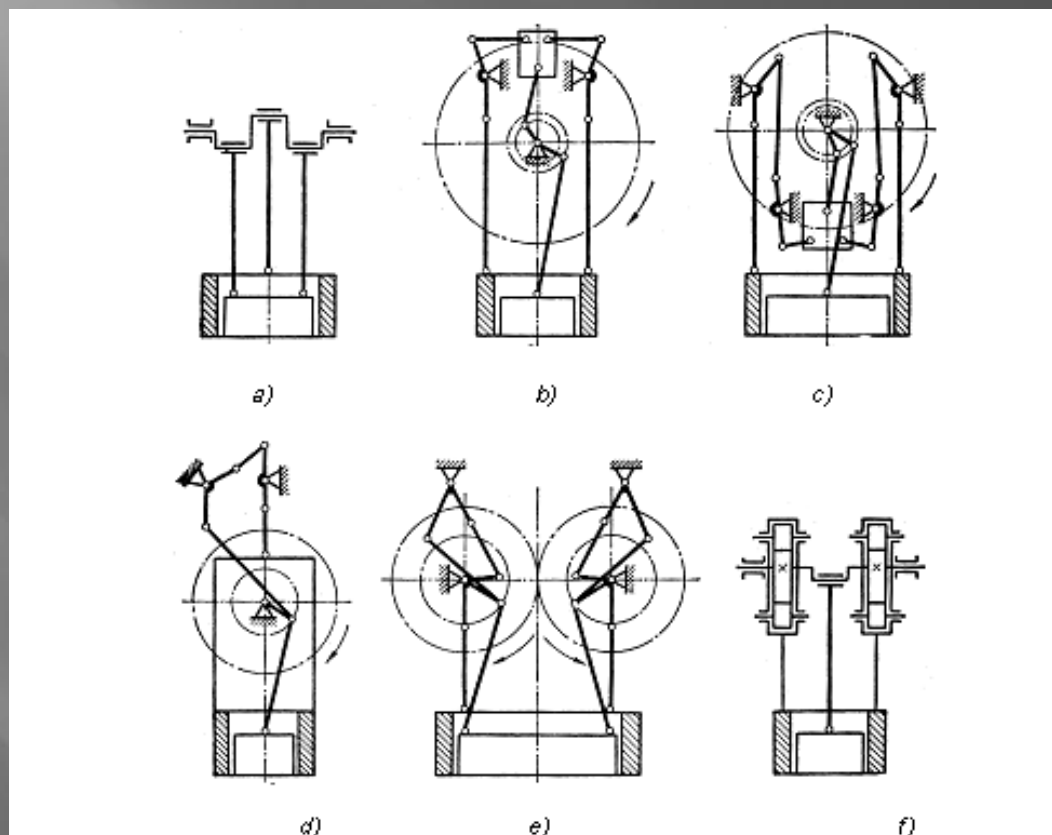
Slika 4.65 Krivajna presa za duboko izvlačenje dvostrukog dejstva sa multilink pogonskim mehanizmom
a) šema mašine *Müller Weingarten* [13, 45],
b) link mehanizam sa osam veznih poluga [10]

4.4.2 Prese višestrukog dejstva

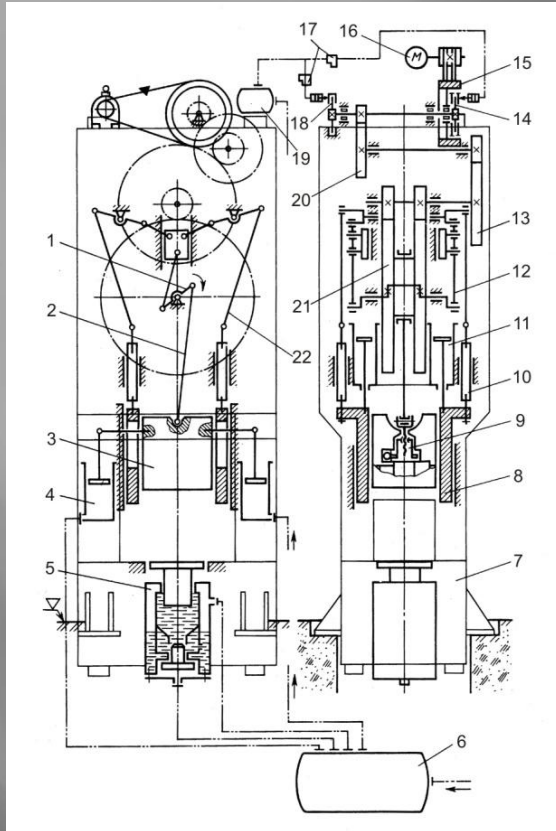
Slika 4.66 Dijagram hoda pritiskivača i držača lima

4.4.2 Prese višestrukog dejstva

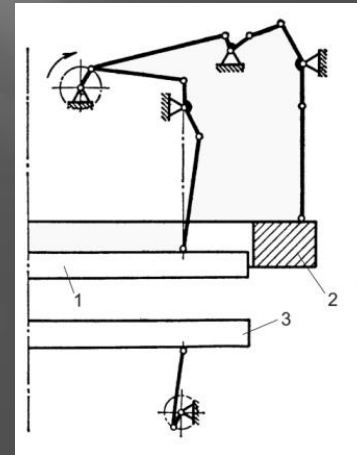

Slika 4.67 Pogonski mehanizmi presa za duboko izvlačenje dvojnog dejstva [19]

4.4.2 Prese višestrukog dejstva

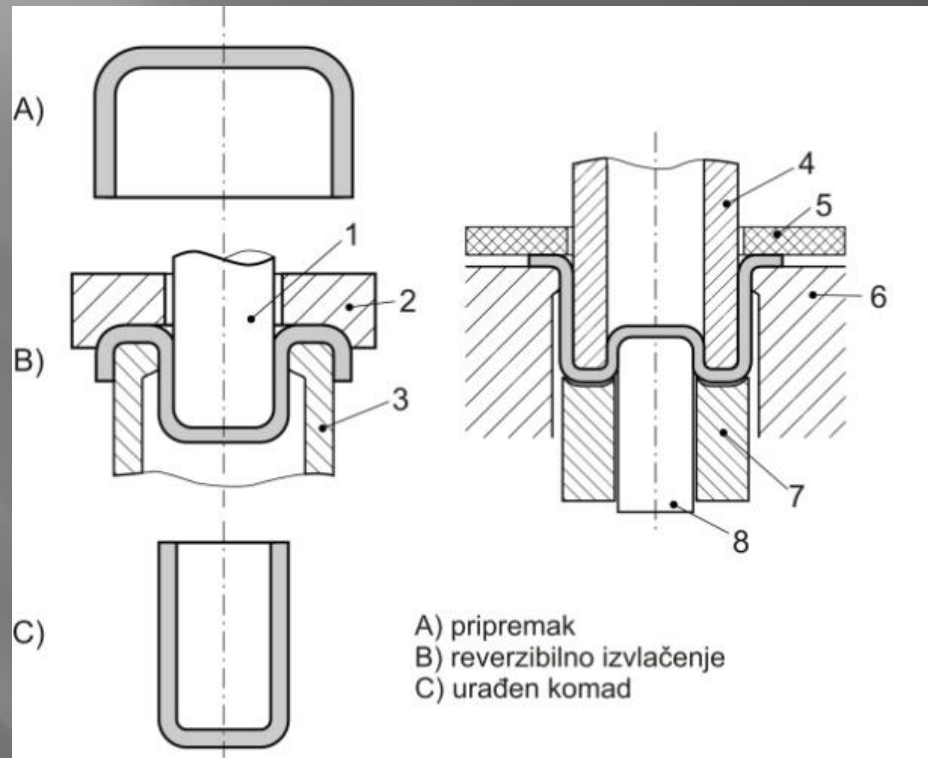
Slika 4.68 Kinematska šema krivajne prese dvostrukog dejstva [24]
1 – krivajno vratilo, 2 – krivajna poluga, 3 – unutrašnji pritiskivač,
4 – balansni uređaj unutrašnjeg pritiskivača, 5 – hidropneumatski jastuk,
6 – akumulator vazduha, 7 – telo prese, 8 – spoljni pritiskivač,
9 – mehanizam za podešavanje visine pritiskivača, 10 – plunđer poluga,
11 – balansni uređaj spoljnog pritiskivača, 12 – krivaja, 13 – zupčanik,
14 – spojnica, 15 – zamajac, 16 – elektromotor, 17 – upravljački ventil,
18 – kočnica, 19 – akumulator vazduha,
20 – zupčanik, 21 – zupčanik, 22 – polužni mehanizam

Slika 4.69 Šema pogona prese trostrukog dejstva [19]
1 – unutrašnji pritiskivač (glavno dejstvo), 2 – spoljašnji pritiskivač
(držač lima), 3 – donji pritiskivač (izbacivač)

4.4.2 Prese višestrukog dejstva

Slika 4.70 Reverzibilno duboko izvlačenje na presi trostrukog dejstva [28]
1 – žig, 2 – držač lima, 3 – matrica, 4 – žig I/matrica II, 5 – držač lima I,
6 – matrica I, 7 – držač lima II, 8 – žig II

4.5 Prese za utiskivanje i reljefno oblikovanje lima

a)

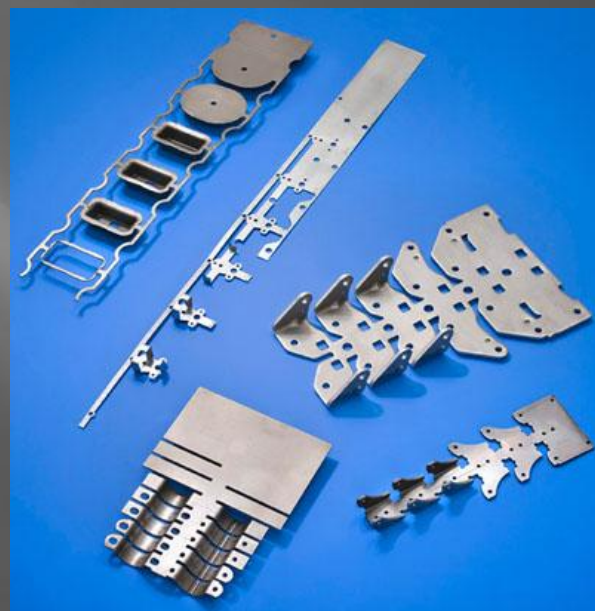
b)

Slika 4.71 Presa jednostrukog dejstva, *Schuler PMK 1500* [44,59]
a) izgled prese, b) paneli radijatora

4.6 Prese za oblikovanje lima višepozicionim alatom

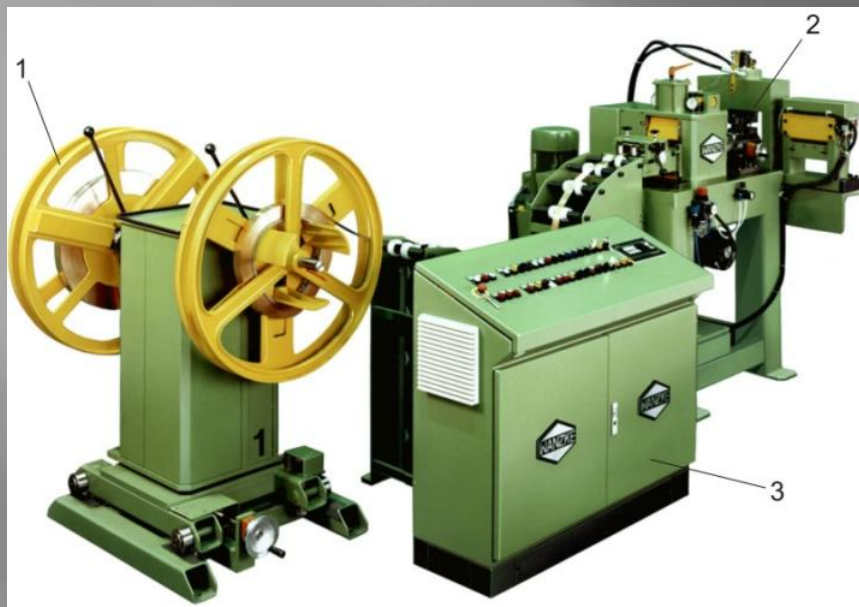
a)

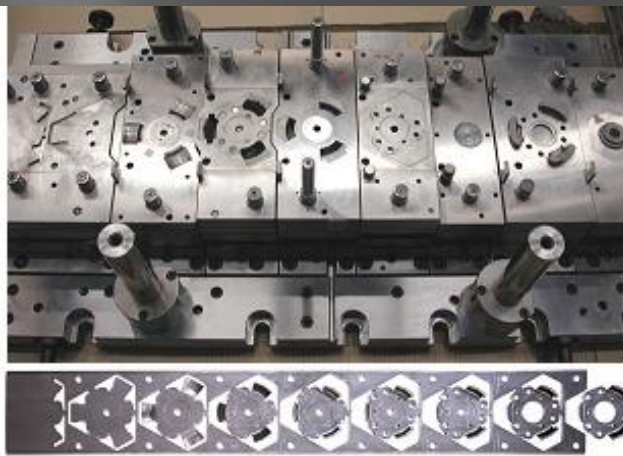
b)

Slika 4.72 Ekscentarska presa, *Beutler Nova* tip AZ [59,64]
a) izgled prese, b) izrađeni delovi

4.6 Prese za oblikovanje lima višepozicionim alatom

Slika 4.73 Dodavač trake, *Wanzke* [78]
1 – odmotač trake, 2 – dodavač,
3 – komandni pult

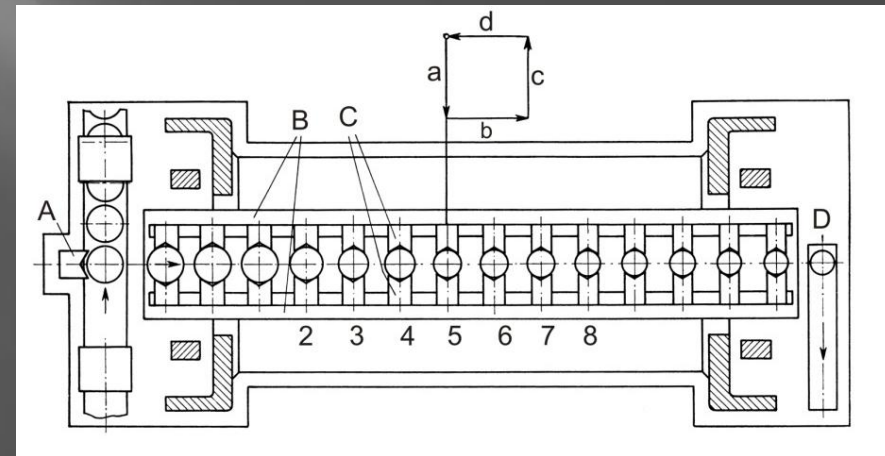

Slika 4.74 Višepozicioni alat za obradu lima [66]

4.7 Višepozicione prese za oblikovanje lima

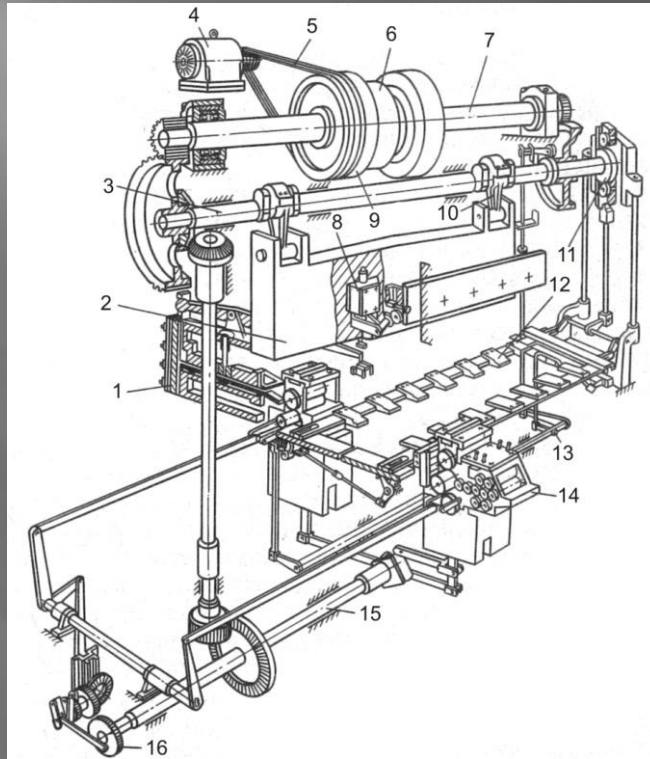

Slika 4.75 Alati višepozicione prese za izradu kućišta manometra, *Wanzke* [78]

Slika 4.76 Grajferni mehanizam višepozicione prese
A – dodavač pripreмка, B – letve grajfera,
C – hvataljke (grajferi), D – trakasti transporter;
a, b, c, d – smer kretanja grajfernog mehanizma

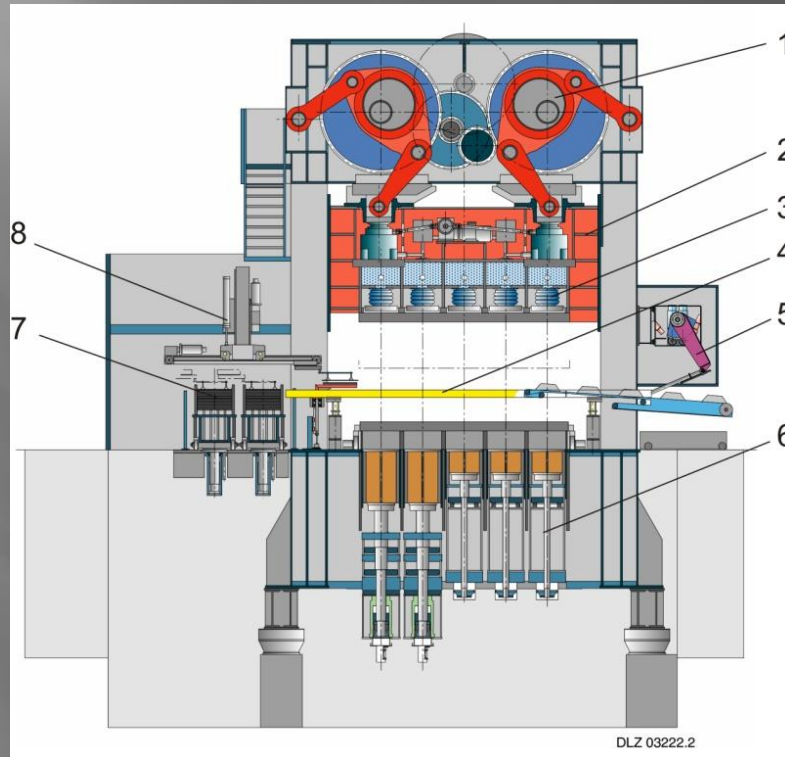
4.7 Višepozicione prese za oblikovanje lima

Slika 4.77 Kinematska šema transfer prese [18]

1 – makaze za odsecanje otpada, 2 – pritiskivač, 3 – krivajno vratilo, 4 – elektromotor, 5 – kaišni prenosnik, 6 – frikciona spojnica sa kočnicom, 7 – vratilo, 8 – nosač gornjeg dela alata, 9 – zamajac, 10 – krivajna poluga, 11 – mehanizam za uzdužno pokretanje grajfera, 12 – letva grajfera, 13 – mehanizam za poprečno pokretanje letvi, 14 – uređaj za dodavanje i ispravljanje trake, 15 – vratilo za pogon dodavača lima, 16 – krivajna ploča

4.7 Višepozicione prese za oblikovanje lima

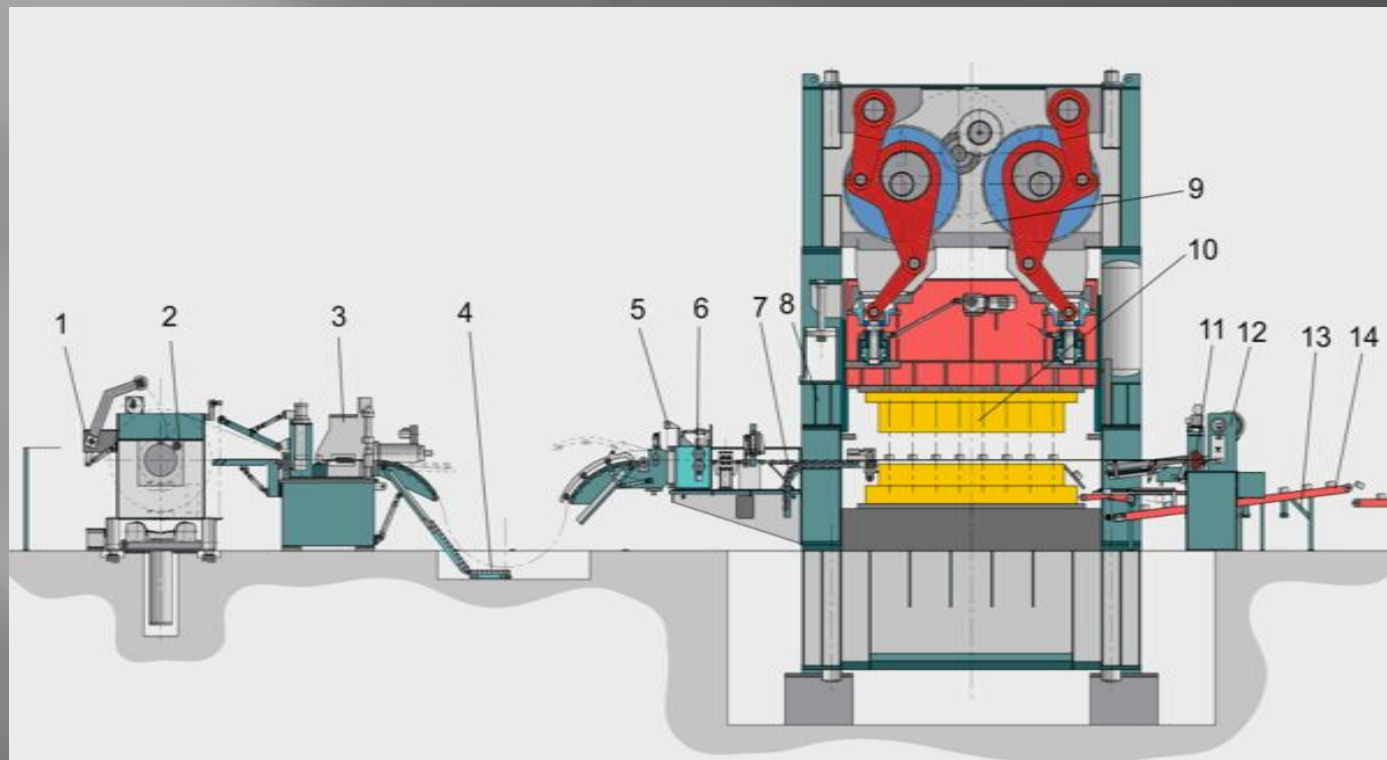
Slika 4.78 Transfer presa za izradu manjih delova, *Müller Weingarten* [14, 58]
1 – HiPro pogonski mehanizam, 2 – pritiskivač, 3 – izbacivač, 4 – grajferni mehanizam,
5 – uređaj za iznošenje otpreska, 6 – držač lima, 7 – magacin pripremaka,
8 – uređaj za dodavanje pripremaka

4.8 Prese za oblikovanje velikih delova od lima

- **Delovi velikih dimenzija mogu se oblikovati na:**
  1. presama sa višepozicionim alatom,
  2. višepozicionim presama,
  3. automatskim proizvodnim linijama.

4.8.1 Oblikovanje velikih delova presama sa višepozicionim alatom

Slika 4.79 Linija sa krivajnom presom za oblikovanje velikih delova višepozicionim alatom, *Müller Weingarten* [14, 58]

1 – uređaj za aktiviranje odmotaća, 2 – uređaj za odmotavanje trake,
3 – mašina za ispravljanje lima, 4 – akumulaciona petlja, 5 – uređaj za detekciju zavarivanja,
6 – dodavač trake, 7 – makaze za poravnavanje trake, 8 – pogon valjaka za pomeranje trake,
9 – mašina, 10 – višepozicioni alat, 11 – vučni valjci za traku, 12 – makaze, 13 – nagnuta ploča
za otpad, 14 – traka za transport gotovih delova

4.8.1 Oblikovanje velikih delova presama sa višepozicionim alatom

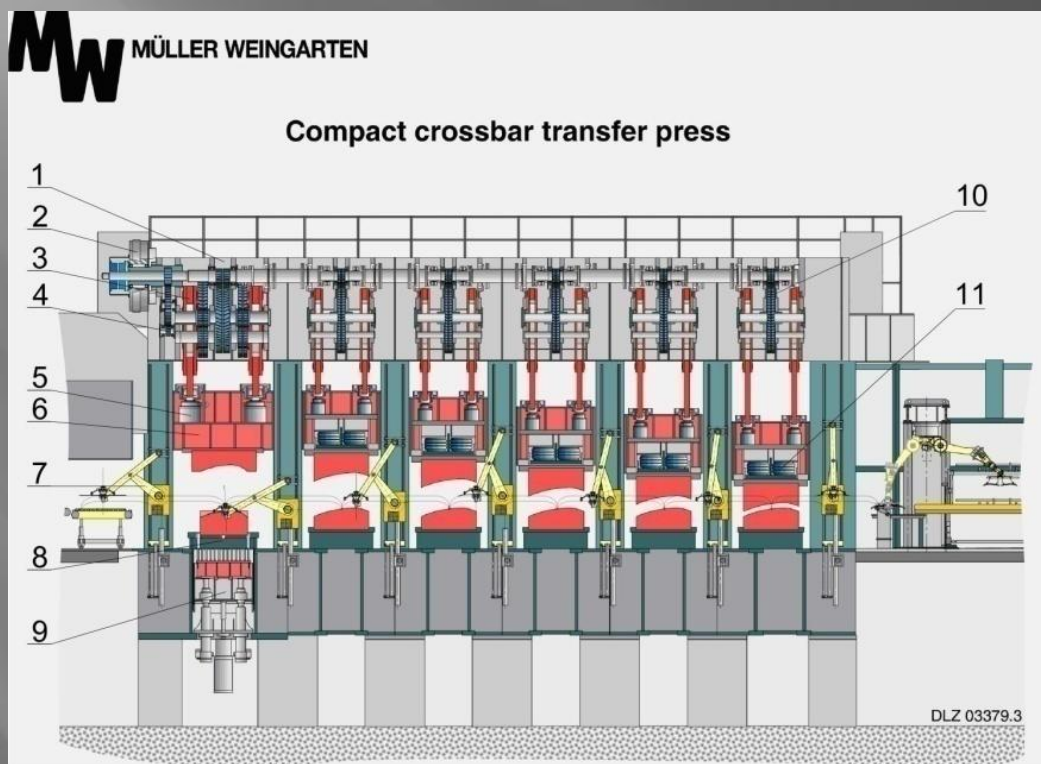

Slika 4.80 Oblikovanje lima višepozicionim alatom [15, 58]

Slika 4.81 Krivajna presa za oblikovanje višepozicionim alatom, Müller Weingarten [15, 58]

4.8.2 Višepozicione prese za oblikovanje velikih delov

Slika 4.82 Kompaktna višepoziciona presa za izradu delov karoserije automobila, Müller Weingarten [14,58]

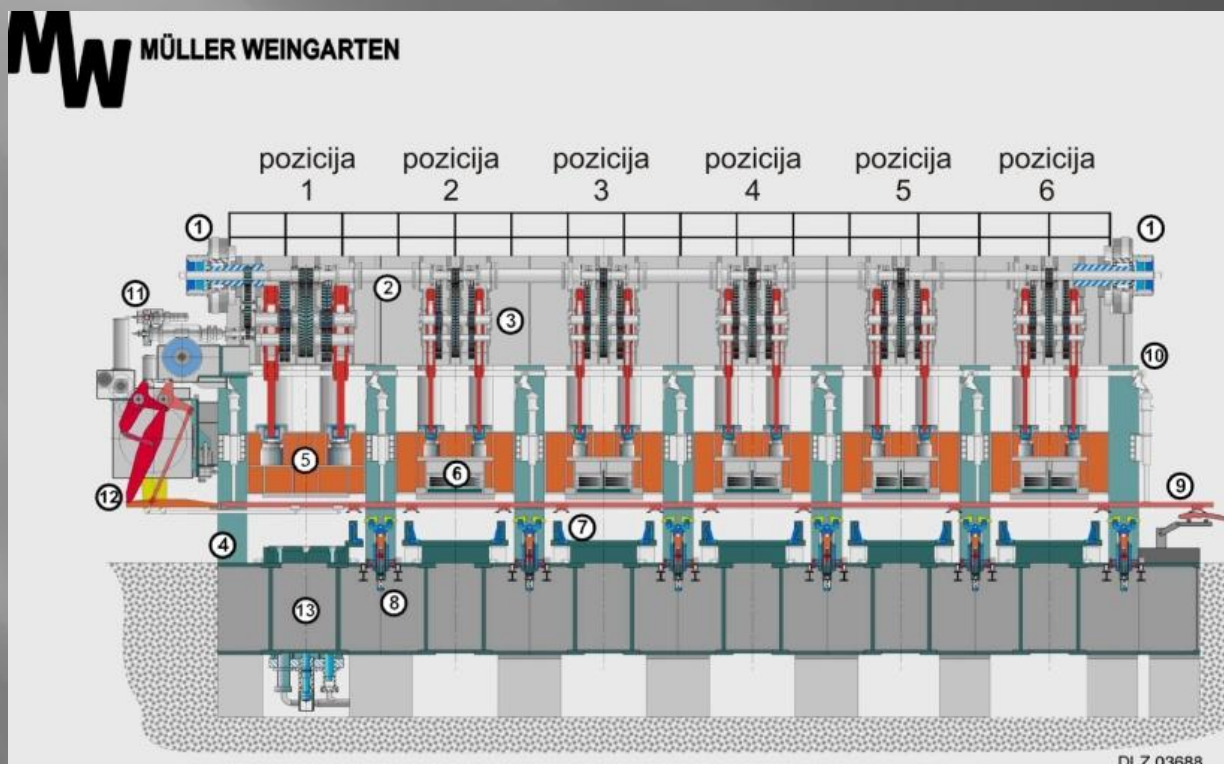
1 – kruna prese, 2 – pogonski motor, 3 – krivajni mehanizem, 4 – blokada pogona, 5 – veza krivajne poluge sa pritiskivačem, 6 – pritiskivač, 7 – transporter, 8 – sto prese, 9 – jastuk za izvlačenje, 10 – uravnoteživač pritiskivača, 11 – jastuk pritiskivača

4.8.2 Višepozicione prese za oblikovanje velikih delov

Slika 4.83 Radni prostor kompaktne transfer prese,
Müller Weingarten [15, 58]

4.8.2 Višepozicione prese za oblikovanje velikih delov

Slika 4.84 Dispozicija velike transfer prese sa poprečnom transportnom letvom, Müller Weingarten, tip S 9500 [14, 58]

- 1 – pogonski sistem sa zamajcem, 2 – centralno pogonsko vratilo, 3 – kruna prese,
- 4 – vođice pritiskivača, 5 – pritiskivač, 6 – jastuk pritiskivača, 7 – ploča jastuka, 8 – alat,
- 9 – šipka za podizanje transportera, 10 – podizač, 11 – pogon transportera, 12 – dodavač,
- 13 – držač lima

4.8.2 Višepozicione prese za oblikovanje velikih delov

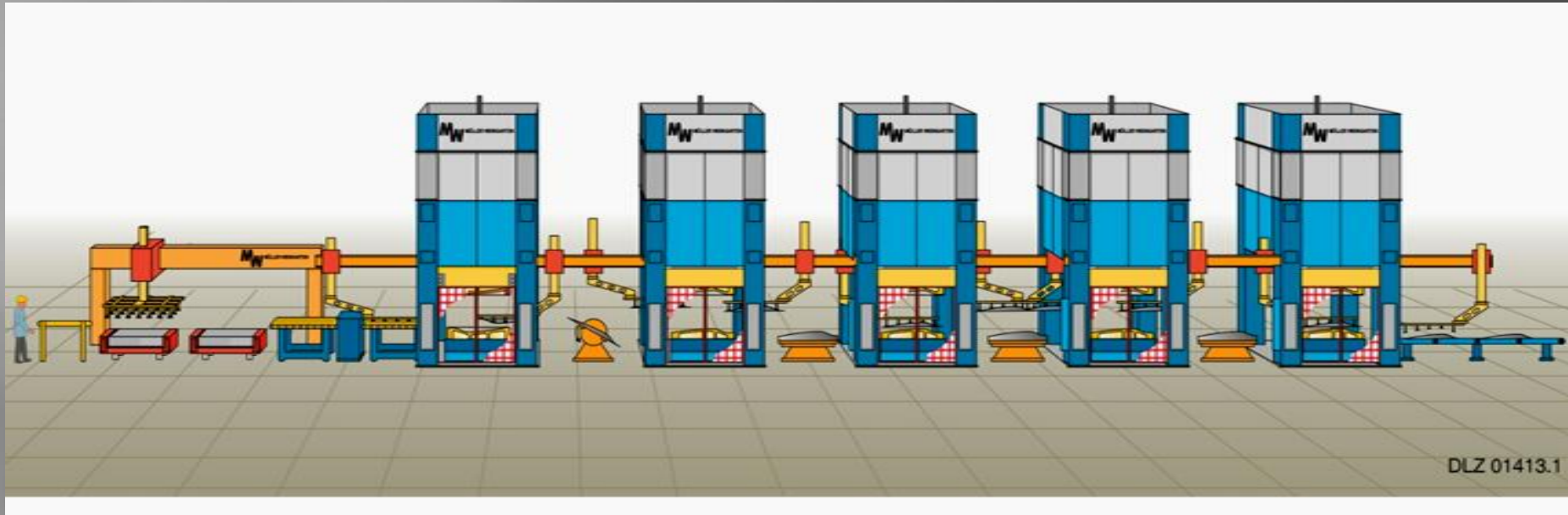
Slika 4.85 Izgled velike transfer prese, Müller Weingarten [14, 58]

4.8.2 Višepozicione prese za oblikovanje velikih delov

Slika 4.86 Radni prostor velike transfer prese sa poprečnim hvataljkama [58]

4.8.3 Automatske linije za izradu velikih delova

Slika 4.87 Automatska linija za oblikovanje delova karoserije automobila [14]